

SIBENIK

SIBENSKI LIST

GLASILO ŽUPANIJE ŠIBENSKE

GOD. XXXIV.
BROJ 1709IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 28. rujna 1996.CIJENA
3 KUNEJADRANSKA BANKA d.d. ŠIBENIK
Šibenik, A. Starčevića 4, tel: 022 33 380, fax: 35 881

VJEČESLAV BARANOVIĆ, DOGRADONAČELNIK GRADA ŠIBENIKA

ČEKA LI ŠIBENIK BOLJE SUTRA?

Uz čestitke pučanstvu Šibenika povodom blagdana sv. Mihovila, poručujem da budu strpljivi i izdržljivi u ovim teškim vremenima, te da imaju povjerenja u gradsku upravu koja ima želje i snage da pridonese boljitku ovome gradu i njegovim stanovnicima

Stranica 8.

(Štirnjo: V. POLJAK)

PROGNANICI I IZBJEGLICE U »SOLARISU«

OD PONEĐJELJKA BEZ HRANE

Stranica 7.

 Zagrebačka banka
POMORSKA BANKA Split
dioničko društvo

 Filijala Šibenik
22000 ŠIBENIK, Ante Šupuka 10, p.p.25
Telephone: 022/23-085; 24-055; 28-527;
Telefax: 022/23-336

Banka Vašeg povjerenja

Štovani sugrađani
i žitelji Grada
Šibenika!

U povodu
blagdana sv.
Mihovila -
zaštitnika
Grada
Šibenika, u ime
Gradskog
poglavarstva
Grada i svoje
osobno ime,
upućujem vam
iskrene čestitke.

GRADONAČELNIK
GRADA ŠIBENIKA
prof. Ante ŠupukNA JAVNOM JE UVIDU STUDIJU UTJECAJA
NA OKOLIS VODOZAHVATNOG SUSTAVA
NA VIŠOVAČKOM JEZERUVODOOPSKRBA
VAŽNIJA OD
NACIONALNOG
PARKA
KRKA?

Stranica 3.

AdriaMar - Consulting-Shipping-Marketing

RR109 Šibenik Tel: 022 26-011

022-25-699 Fax: 022 26-016

GMDSS

Tečajevi

FIRE FIGHTING

Tečajevi

Panama breveti

Dodatna zvanja Sigurnije zaposlenje!!!

AdriaMar pouzdan partner u pomorstvu

KIŠA I KRUPA NANIJELE GOLEME ŠTETE ŠIBENSKOJ ŽUPANIJI

OBORINE NEZAPAMĆENE
U POSLJEDNJIH
DVADESET GODINA

Krka je od obilnih kiša porasla toliko da je potopljen drveni most kod Slapova, ali je najskuplji danak minulog kišnog tjedna platilo vinogradarstvo. Od krupe je ponegdje uništena i polovica uroda grožđa, a preostalom dijelu prijeti trulež, jer je, zbog blata gotovo nemoguće ući u vinograde

Stranica 2.

KIŠA I KRUPA NANIJELE GOLEME ŠTETE ŽUPANIJI ŠIBENSKOJ

OBORINE NEZAPAMĆENE U POSLJEDNJIH

Vodostaj rijeke Krke je naglo porastao. Preko drvenog mostića najsigurnije je bilo krenuti bosonog

Niti stari šibenski bedem u Zagradu nije izdržao velike oborine, a možda su njegovu obrušavanju pridonijeli i učestali potresi

VODA I VINO

Nezapamćeni rujan »rekorde« niže i dalje. Ovih je dana iz Šibenskog »Vodovoda« pučanstvo upozoreno da je potrebno prokuhivati vodu ili je ostaviti u posudi dok se ne slegne talog zato što su velike kiše zamutile izvorišta na Jarugi, Torku i na Jandrićima. U utorak je kod Skradinskog buka izmjereno vodostaj Krke od čak 120 centimetara, dosad nezabilježen u rujnu. Krka se izlila preko livade u podnožju Buka i onemogućila prilaz drvenom mostu preko rijeke. I za šibenske meteorologe, ovakve silne kiše nezapamćene su u posljednjih dvadeset godina.

U priobalju, gdje nije bilo tuče, grmljavina je izazvala preklade u opskrbi strujom. Puna dva dana, od četvrtka do protekle subote, bez struje, a kasnije i telefona ostali su Rogožničani. Ipak, na najvećim su mukama vinogradari. Oni kojima grožđe nije obrala krupa, nemoćni su protiv truleži, jer se u većinu vinograda može — jedino u kačku. Dipl. inž. Ivan Jerkin, stručni suradnik za poljoprivredu u Županijskoj gospodarskoj komori kaže da su dosadašnje procjene o štetama prilično točne, u što se i sam uvjerio obilaskom dijela terena. Grožđe je nezrelo, bez tzv. tehnološke zrelosti, i kvaliteta vina bit će lošija. Zbog kiseline, vina će ove godine biti sličnija sjevernim vinima — kaže Jerkin, i svim vinogradarima preporučuje da se odmah posavjetuju sa stručnim osobama, jer će trebati dosta znanja da se od oštećenog uroda nedovoljne slatkoće dobije vino.

U najkraćem, Jerkin preporučuje žurnu berbu svugdje gdje je počelo kvarenje grožđa. Pri tome, uputno je izbjeći branje vlažnih plodova, a prilikom prerade oštećenog crnog grožđa, odmah je potrebno odvajati sok od opni i zelenog dijela i tehnološki postupati kao s bijelim grožđem, odnosno opolom.

Ukoliko se vrijeme popravi, u vinogradima u kojima nije počelo kvarenje, ne treba žuriti s berbom, već počekati da iz boba ishlapi suvišina, tijekom kiša nakupljena voda. Zajedno s lošim urodom maslina, kojih će se ubrati svega deset posto u odnosu na lanijske količine, bit će ovo zalaša, godina — za pamćenje.

B.P.

DVADESET GODINA

Kiše koja je prije tri tjedna pokazala sve slabosti kanalizacijskog sustava u Šibeniku i naprasno prekinula sve iluzije o ugodnome rujanskom produžetku suncem škrtoga ljeta bila je samo zloguka prethodnica posljednjih dana. I sami su meteorolozi začuđeni, pa umjesto pouzdanih predviđanja u pomahnitalom vremenu na kraju ljeta, ostaju podaci da je do kraja ovoga tjedna palo već 120 litara kiše po četvornom metru. Samo u noći s nedjelje na ponedjeljak, za pljuska koji je trajao 16 sati, palo je 47 litara po »kvadratu«, a na nekim područjima nevolju je pratila i krupa veličine oraha. Za razliku od nevremena početkom rujna, koje nije nanijelo štetu poljoprivrednim nasadima,

komadi ledene kiše prije neki dan otukli su znatan dio uroda grožđa. Ponegdje su čakoti ostali naprosto ogoljenima, stradali su salata, kupus i pomidore, a u Skradinu je uništen i veći dio žižula. Krupa, kakvu ne pamte ni najstariji, prorijedila je vinograde i u Raslini, Pokrovniku, te u Gorišu, Brnjici i Pakovu Selu. Sve se to dogodilo upravo u pripremama za početak berbe, a u Drnišu upravo na dan kada su prvi kilogrami grožđa iz vinograda »Dalmacijavina« u Petrovom polju trebali otići u preradu. No, umjesto berača, u plantažne nasade došle su stručne ekipe, a prema informacijama iz drniškog Gradskog poglavarstva vrlo je vjerojatno da će se zbog nezapamćenih šteta donijeti i odluku o progla-

JURAJ IVANKOVIĆ - PREDSJEDNIK SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

TRAŽIMO ČETRDESET POSTO VEĆE MIROVINE!

Iako je bilo najavljeno, u subotu 21. rujna, ipak nije utemeljena podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske za Županiju šibensku. Razlog tomu je slab odziv šibenskih umirovljenika, bilo ih je tek petnaestak, iako je njih stotinu već ranije ispisalo svoju pristupnicu tom sindikatu. Jedino je za povjerenika Sindikata umirovljenika u Šibenskoj županiji izabran Ante Bušac te je donijeta odluka o utemeljenju podružnice. Budući da je na tom skupu bio i predsjednik Sindikata umirovljenika Juraj Ivanković, njegovu nazočnost iskoristili smo za razgovor.

● Koji su to osnovni ciljevi Sindikata umirovljenika Hrvatske i u čemu se taj sindikat razlikuje od Matice umirovljenika?

— Osnovni cilj je borba za poboljšanje materijalnog statusa umirovljenika i zaštita njihovih prava. Nadalje, mi se zalažemo da sindikat ima svog predstavnika u svim onim državnim tijelima koja odlučuju o pravima umirovljenika. Zalažemo se i za to da se domovi umirovljenika, koji su kupljeni sredstvima Fonda umirovljenika Hrvatske, vrate u vlasništvo Ministarstva rada i da u radu upravnih organa domova sudjeluju i umirovljenici. Ne treba zaboraviti niti naše zalaganje za poboljšanje zdravstvenih uvjeta umirovljenika. Program Matice umirovljenika sada je sličan našem programu rada, ali su ipak više usmjereni na poboljšanje svakodnevnih uvjeta života umirovljenika. S druge strane sindikat nije, kao Matica, opterećen prošlošću budući da su oni, kao Savez umirovljenika, osnovani prije pedeset godina. Naime, Matica umirovljenika nastavlja je djelatnost Saveza. Matica umirovljenika radi samostalno, a Sindikat umirovljenika Hrvatske član je Saveza sindikata Hrvatske te je budućnost ovog sindikata da svaki radnik, odlaskom u mirovinu postane članom »umirovljeničkog« sindikata.

● Sindikat umirovljenika istaknuo je zahtjev za povećanjem mirovine od čak 40 posto. Na osnovi čega je određen toliko postotak?

— Taj naš zahtjev mi smo predložili Vladi i on je obrazložen sa statističkim podacima. Ta brojka od 40 posto nastala je temeljem uvida u pristizanje sredstava poduzeća koja plaćaju doprinose. Ustanovili smo da je, donošenjem Uredbe o obaveznom plaćanju doprinosa prije isplate pla-

šavanju elementarne nepogode. Prema prvim podacima, u kompleksu »Dalmacijavina« krupa veličine oraha uništila je oko deset posto ljetine — nemali dio od očekivanih 120 vagona grožđa, koliko su ove jeseni trebali »ponijeti« ta-mošniji nasadi. No, to nije i jedina neprilika: zbog dubokoga blata nije moguće spašavati ostatak grožđa, kojemu u narednim danima prijete truleži, pa i potpuno propadanje ne smiluje li se nebo. To će biti i glavni problem vinograda na obalnom dijelu i u Donjem polju, koji nisu pogođeni krupom, a zbog velike vlage poremetit će se i količina sladora u zrnju.

Tako će rijetko zapamćen rujan u nas ostati u dugom sjećanju i kao mjesec u kojemu će, nakon što poljoprivrednici prijavu štete Županijskom uredu za gospodarstvo, dio propaloga prihoda — nadoknaditi Vlada RH.

B. PERIŠA
(Snimio: V. POLIĆ)

ća, prihod Fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja porastao te su se tako stekli uvjeti da se mirovine povećaju i do 40 posto. Sindikat ima pokazatelje koji potvrđuju da mirovine nisu pratile rast plaća i da se sada isplaćuje tek 47 posto od mirovine koja umirovljenika zakonski pripada na račun godina staža i uplaćivanja u mirovinsko osiguranje.

● Što je s dugom umirovljenicima od 38 mirovina?

— Primjenom Uredbe o ograničavanju sredstava za isplatu mirovina iz 1993. godine, mirovine su »zamrznute«. Tom Vladinom Uredbom umirovljenicima su uskraćena dva povećanja mirovina i to u vrijeme inflacije. Znam da država ne može sad isplatiti taj iznos umirovljenicima. Ustavni sud tek je ovog ljeta i pokrenuo postupak za utvrđivanje ustavnosti te Vladine uredbe.

● Kako Sindikat umirovljenika »gleda« na iznos od sto kuna koje umirovljenici dobivaju s mirovinom?

— Sindikat se zalaže za socijalnu skrb kao jedan od oblika pomoći umirovljenicima. Nije zato u redu da tih sto kuna dobivaju svi umirovljenici bez obzira na visinu njihovih mirovina, jer ako je to socijalna pomoć onda bi ona trebala biti dijeljena prema nekom kriteriju. Mi nismo, dakle, protiv tih sto kuna, ali kao oblika socijalne pomoći nekim umirovljenicima. Ujedno to ne isključuje naše zalaganje za povećanjem mirovina.

● Kako tumačite slab odziv šibenskih umirovljenika na osnivačku skupštinu podružnice Sindikata umirovljenika Hrvatske?

— Ne mogu reći da sam kao predsjednik SUH-a, zadovoljan odazivom, ali i kad smo osnivali sindikat bilo nas je malo. Umirovljenici moraju znati da će svoja prava daleko lakše ostvarivati preko svog sindikata pa zato i mislim da će i šibenska podružnica sindikata brojati uskoro daleko više od sadašnjih »potencijalnih« stotinjak članova.

S.G.

POČASNI KONZUL REPUBLIKE
HRVATSKE U IRSKOJ GERARD
DANAEHER POSJETIO ŠIBENIK

USPOSTAVITI IZRAVNE GOSPODARSKE VEZE

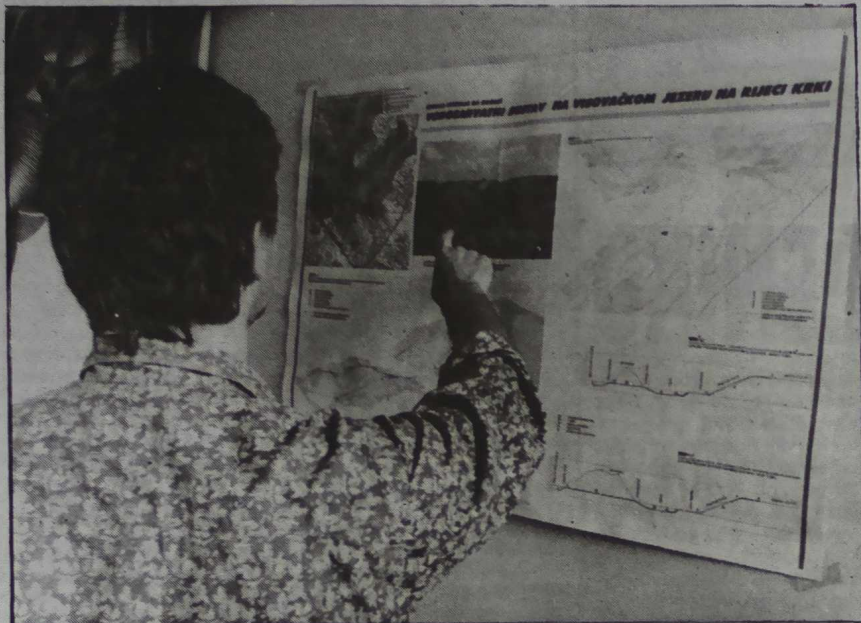
Počasni konzul Republike Hrvatske u Irskoj i predsjednik Irsko-hrvatskog društva prijatelja Gerard Danaher sa suprugom boravio je proteklog vikenda u posjetu Šibeniku. Primili su ga šibenski župan Paško Bubalo i dogradonačelnik Šibenika Vjenceslav Baranović. Župan Bubalo zahvalio je gospodinu Danaheru na njegovom velikom zalaganju u promidžbi hrvatske nacionalne i državotvorne ideje u Irskoj a naglasio je i kako su Irski i Hrvatski slične zemlje te da postoji niz mogućnosti za njihovu suradnju. Kada sam bio u posjetu našim iseljenicima u Kanadi i SAD-u uvjerio sam se, kazao je župan Bubalo, kako su im upravo Irski iseljenici u tim zemljama pomagali u njihovim akcijama za međunarodno priznanje Hrvatske. Gerard Danaher upoznao je svoje domaćine s radom Irsko-hrvatskog društva prijatelja koje je osnovano u listopadu prošle godine. To društvo okuplja stotinjak Iraca različitih društvenih slojeva ali je među njima najviše uglednih političara, poslovnih ljudi, odvjetnika. Osnovili su i irsko-hrvatsku gospodarsku komoru koja radi na uspostavi izravnih poslovnih i trgovinskih veza između dviju zemalja, kazao je gospodin Danaher. Prema njegovim riječima, sada se sva vanjskotrgovinska razmjena između Irske i Hrvatske obavlja preko Velike Britanije. Vrijednost trenutnog izvoza hrvatskih proizvoda u Irsku je 10 milijuna funti, a irskog izvoza u Hrvatsku oko 5 milijuna funti, ali puno toga se gubi upravo zbog tog posredovanja Velike Britanije. Irski turističke agencije žele suradnju s Hrvatskom budući da su Irski zainteresirani za ljetovanje na hrvatskoj obali, no te veze još nisu uspostavljene. Irsko-hrvatsko društvo prijateljstva, kako je kazao Gerard Danaher, organiziralo je nekoliko humanitarnih akcija za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu.

U pratnji svojih domaćina Gerard Danaher sa suprugom razgledao je Šibenik, a nakon toga je posjetio i Nacionalni park »Krka«.

D. FERIĆ

NA JAVNOM UVIDU JE STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ VODOZAHVATNOG SUSTAVA NA VISOVAČKOM JEZERU

VODOOPSKRBA VAŽNIJA OD NACIONALNOG PARKA KRKA?

Javni uvid je otvoren, a kamo će odtjetiti zaštićene ptice vrste kada ih iz Nacionalnog parka zauvijek otjera buka građevinskih strojeva?

Snimci: V. POLIČ

Nakon dvogodišnjeg intermezza u javnosti opet se aktualizira izgradnja vodocrpilišta na Visovačkom jezeru, u samome srcu Nacionalnog parka «Krka». Od ponedjeljka je na javnome uvidu u hodniku Krešimirova doma »Studija utjecaja na okoliš za vodozahvatni sustav na rijeci Krki«, a nakon isteka predviđenog zakonskog roka od trideset dana bit će upriličena i javna rasprava, za koju se zainteresirani mogu pripremiti iz, kako doznajemo, ipak ograničenog broja primjeraka »Studije«. Istovjetne je primjerke toga dokumenta Županijski ured za prostor, stanovanje, stambeno-komunalno uređenje i zaštitu prirode i okoliša odaslao i u Drniš, Oklaj i Skradin — dakle u sve sredine vitalno vezane za Krku i njenu zaštitu. Možda je jedina zamjerka tome, inače kvalitetnom, stručnom i iscrpnom izvještaju ta što je u skraćenom izdanju za javnu raspravu, datiranom u srpnju ove godine, bez razmišljanja »prepisan« i dio uvoda iz izvornika, nazvanog »Završni izvještaj«, tiskanoga u srpnju 1995. gdje se još uvijek spominju ratom izazvane teškoće u vodoopskrbi Zadra, okupirani izvori Zrmanje itd, kao da »Oluj« nije prohujala još prije više od godine dana i otpuhala sve nekad relevantne razloge za suhe slavine u susjednom gradu.

Stručnjaci dobili zadane parametre

No, taj birokratski propust i ne bi trebao biti razlogom posebne rasprave već samo redakcije izvještaja. Jer, koliko god da je Zadar svojedobno i mogao biti vrijednim dodatnim razlogom da se vodocrpilište gradi usred Nacionalnog parka, ostaju i u više navrata istaknute potrebe u vodoopskrbi Županije šibenske i bezvodnih otoka, a zahtjev dodatnih količina vode u cijelosti bi opravdao i povezivanje vodovodnih sustava Šibenika i Zadra, čije županije cjevovod već spaja.

Uzbukane reakcije šibenske javnosti prije dvije godine, koje se mogu svesti pod geslo »Ne dirajmo Krku!«, kulminirale su na izvanrednoj sjednici Gradskog vijeća u studenome 1994. na kojoj je i ugledni znanstvenik svjetske reputacije, prof. dr. Šime Županović digao svoj glas protiv takvog zadiranja u osjetljivo tkivo Krke, što može uroditi nesagledivim posljedicama.

I Županijska se skupština tih dana usprotivila izgradnji vodocrpilišta, iako s izvjesnim kompromiserstvom, jer je u zaključke uvršten i stav župana Paška Bubala da se ipak krene s izgradnjom vodocrpilišta zbog problema u vodoopskrbi, ali uz primjenu najstrožih mjera zaštite. I Drnišani su tada prosvjedovali, javili su se i Šibenčani okupljeni u zagrebačkom zavičajnom klubu, okrstivši Vladinu odluku »Damoklovim mačem nad Krkom«. — Kada se već nekadašnji režim nije usudio devastirati Krku s izgradnjom vodocrpilišta, nemojmo niti mi — također je bio jedan od argumenata protiv zahvata na Visovačkom jezeru, ali Vlada je donijela odluku još 16. studenog 1994. pa »Studija utjecaja na okoliš...« koja je ovih dana na javnom uvidu nije imala zadatak utvrditi najpogodniju lokaciju za smještaj sustava za zahvaćanje, jer je to već odredila Vlada. Državnoj upravi za zaštitu kulturne i prirodne baštine ostalo je samo propisati uvjete zaštite prirode koji se odnose na vodozahvat, ipak predviđen u srcu Nacionalnog parka. Jedina izmjena od prvotnog plana odnosi se na smještaj crpilišta, što omogućuje prokopavanje dvostruko kraćeg tunela za cjevovod kroz brdo Nos Kalik, u dužini od najviše 600 metara. Tim će sklopom ići voda od mjesta usisa do desne obale Čikole, i dalje, prema Lozovcu, gdje je predviđen uređaj za pročišćavanje vode, jedini objekt izvan granica Nacionalnog parka.

Kako se navodi u Studiji prema ponuđenom tehnič-

kom rješenju zahvatni sustav smješta se u prostor tako da što manje zadiru u najosjetljivije dijelove prirodnog fenomena, ali zato što se ipak nalazi u najatraktivnijem dijelu Nacionalnog parka, bit će skriven dijelom pod vodom, a dijelom pod zemljom, za zahvatom dostatnih količina kvalitetne vode. U najkraćem, radovi na vodocrpilištu provodit će se na usisnom punktu između uvala Peraliste i rta Jeljnjak ili alternativno, u uvali Stepanuša, ukoliko to ne bi narušavalo razinu zaštite Nacionalnog parka. Nadalje, izgradit će se niskotlačna

Uskoro pomućena tišina Visovca. Hoće li nizvodno od ove idile, nakon prokopavanja tunela biti ozbiljno ugrožen biljni i riblji svijet?

crpna postaja »Krka«, niskotlačni tunelski i podvodni transport ispod Nos Kalika i jezera Čikole, zatim usisna građevina »Čikola«, visokotlačna crpna postaja »Čikola« na jezeru Čikola, u uvali Barička i naposljetku, na Lozovcu — visokotlačni transport zahvaćene vode i uređaj za pročišćavanje.

Nakon iščitavanja vrlo kvalitetne, stručne i informativne »Studije utjecaja na okoliš za vodozahvatni sustav na Visovačkom jezeru na rijeci Krki«, ostaje otvorenim pitanjem do koje će mjere izgradnja crpilišta degradirati visokovrijedni prostor Nacionalnog parka Krka. Postoji naime, niz predvidljivih, ali zasada i nepoznatih štetnih posljedica za prirodu koje će izazvati dugotrajni građevinski radovi u srcu Krke, na njenom najljepšem dijelu, pa je dvojbeno mogu li se pomiriti pragme o nužnosti izgradnje solidne vodoopskrbne mreže i ona o potrebi zaštite jedinstvenog sliva Krke

Ptice kojih više neće biti

No, hladni tehnički jezik kojim se opisuje jedno poglavlje »Studije...« koju su napisali »Hrvatske vode«, a izradio zagrebački »Urbing« u suradnji s brojnim stručnjacima iz raznih područja, zvuči sasvim drugačije u onome dijelu publikacije koji se bavi izglednim promjenama u biološkom svijetu flore i faune NP »Krka«. Brojni iskopi, miniranja, buka i dugotrajna nazočnost ljudi i građevinskih strojeva u središtu Nacionalnog parka, uvjetovat će, piše u Studiji čitav niz promjena u kvalitativnom i kvantitativnom sastavu faune ptica. U prvome redu, odnosi se to na staništa i na gnjezdilišta bukavca neobgleda, koji obitava u tršćacima na ušću Čikole a radovi bi mogli ugroziti i zimovanje srednjoeuropskih

Hrvatske, navodi se dalje u tekstu Studije mnoge rijetke vrste ptica povukle su se u nacionalne parkove na Krki i na Paklenici, koji su i njihova posljednja utočišta. Njihova gnjezdilišta posebno bi moglo ugroziti prokopavanje tunela, a ogromne količine tehnološke vode koje će se pri tome koristiti, potencijalna su opasnost za sav živ svijet u vodi, nizvodno od ispusta tehnološke vode. Kako upozoravaju autori toga dijela Studije posljedice bi se mogle uočiti na pogoršanje kvalitete vode, uništenje dijela podvodne vegetacije i na pojačanom prekrivanju površina za mrijest riba štetnim česticama. U fazi izgradnje može doći do opustošenja biocenozne dna, a posljedice mogu biti i smanjene populacije riba na tom području. S obzirom na to da će opisani utjecaji biti dugotrajni, vrlo je teško predvidjeti opseg štete na čitavoj ribljoj fauni nizvodno od ispusta otpad-

trajno ugroziti populaciju vidri i čovječje ribice, a slijede i katastrofične najave uništavanja podzemnih fenomena-jama i spilja. Zbog dugotrajnog umjetnog osvijetljenja prilikom radova, vrlo je vjerojatno da će se poremetiti putevi brojnih kukaca, koji su opet, glavni izvor hrane čak za 18 vrsta šišmiša koji obitavaju u NP »Krka«. I posljednje, ali možda i najznačajnije, otpadna voda, zagađena mnogim tzv. suspendiranim česticama mogla bi negativno utjecati na biologiju sadrenih barijera Skradinskog buka. Sedrotvorci naime, za svoje održavanje, pa tako i održavanje Slapova, stalno trebaju dovoljnu količinu vrlo čiste vode. U protivnom, prijeti propadanje barijera — zaključuje Studija u tome poglavlju, koje predviđa i dugoročnu opasnost za pojačano uznemiravanje gmazova i sitnih sisavaca probijanjem novih i širih prilaznih puteva gradilištu. Prilikom izgradnje crpne stanice »Krka«, slični će putevi prodirjeti i u nedirnute dijelove NP »Krka«.

Pirova pobjeda jedne pragme

Na sve ovo upozoreno je prije dvije godine s apelom »Ne dirajte Krku!«, iako Studija na narednim stranicama donosi i mjere zaštite prilikom gradnje. Nestanak ili ozbiljnije ugrožavanje samo jedne životinjske vrste, uz neminovno zadiranje u estetske vrijednosti, koje će se popravljati čak i kamuflažom od sintetičkih materijala (!) značit će ozbiljnu degradaciju Nacionalnog parka »Krka«. Kako se najavljuje, na javnoj raspravi koja će se održati za četiri tjedna, Stručna komisija Vlade RH za ocjenu »Studije utjecaja na okoliš vodozahvatnog sustava na rijeci Krki«, prihvatit će »opravdane primjedbe na studiju«. Sve što su do danas protiv vodozahvata na Krki kazali stručni pojedinci, zastupnička tijela i laici, očito nosi epitet »neopranog«. Izgleda da je Vlada RH čvrsto odlučila pragmu o potrebi izgradnje strategijskog sustava vodoopskrbe pretpostaviti također svome, državnom interesu očuvanja jednog nacionalnog parka. Hoće li pobjeda te pragme na kraju biti i Pirovom pobjedom?

B. PERIŠA

PODUZEĆE
PROMAL - TLM

U poduzeću «Promal» — TLM svojim nastupom na Jesenskom međunarodnom zagrebačkom velesajmu više su nego zadovoljni. Oni su se, naime, tamo predstavili svojim novim proizvodima a riječ je o dva tipa furgona i jednoj hladnjači. Ti promalovi proizvodi nastali su kao plod njihove suradnje s nizozemskom tvrtkom koja je, kao dio američke korporacije REYNOLDA, najveći proizvođač nadgradnje za furgone, hladnjače i ostala vozila.

— Svi koji su na Velesajmu vidjeli naše proizvode iznenadili su se kvalitetom izrade i konstrukcijskim rješe-

REYNOLDS I FORD U ŠIBENIKU

njima. Tako smo prodali oba izložena furgona i hladnjaču — kaže Ivo Kralj, direktor «Promala». Izrađeni proizvodi, po tehnologiji «Reynoldsa», konkurentni su sličnim proizvodima rađenim u Italiji i Njemačkoj i to ne samo po kvaliteti već i po svojoj cijeni. Pred rukovodstvom «Promala» sada predstoji nemali posao osvajanja, prije svega, hrvatskog tržišta. Naime, naglašava Kralj, potrebno je uvoznike kamiona usmjeriti, kad je riječ o njihovoj nadgradnji, na «Promalove» proizvode. Praksa je do sada bila da se najveći

dio nadgradnje naručivao upravo u talijanskim i njemačkim tvrtkama kojima «Promal», sa svojim novim proizvodima, postaje ozbiljna konkurencija.

Suradnja između Promal — TLM-a i «Reynoldsa» započela je početkom ovog ljeta a tri tipa proizvoda, prošlog tjedna izloženih na Zagrebačkom velesajmu, prvi su uspješni koraci takve suradnje.

— Upravo smo u pregovorima s «Reynoldsom» o tomu da se osnuje zajedničko poduzeće. U tom slučaju mi bismo proizvodili

sve ono što inače «Reynolds» proizvodi. Ujedno bi nam to omogućilo da se probijemo na europsko tržište. Ne treba zanemariti niti to, što bi se, ukoliko se zajedničko poduzeće uspije oformiti otvorila i nova radna mjesta — ističe Kralj.

Ta suradnja s «Reynoldsom», međutim, nije jedina novost. Osim što je od početka ove godine «Promal» počeo s održavanjem IFOR-ovih i MUP-ovih vozila, od prije nepuna dva mjeseca to je poduzeće u pregovorima s «Fordom» o otvaranju servisa «Fordovih» automobila

ali i o njihovoj prodaji. Promal je, uz nove, zadržao i svoje stare poslove pa tako i dalje obavlja poslove prijevoza tereta, uglavnom za potrebe TLM-a, te prijevoza TLM-ovih radnika. Iako su 1992. godine izradili i svoj model poluprikolice zbog njene skupe proizvodnje od toga su odustali ali zato izrađuju nadgradnju za poluprikolice, prikolice i kamione. Sve je to, u svakom slučaju, rezultiralo da poduzeće «Promal» — TLM ovu poslovnu godinu, za razliku od prošlih, završi bez gubitaka. S.G.

SJEDNICA TURISTIČKOG VIJEĆA TURISTIČKE
ZAJEDNICE ŽUPANIJE ŠIBENSKE

IFOR SPOJIV S TURIZMOM, ILI...

Prognanici i izbjeglice trebali bi se iz hotela iseliti do konca ove godine. To je stav koji je prihvaćen na sjednici Turističkog vijeća Turističke zajednice Županije šibenske, održanoj u utorak 24. rujna, a na kojoj su bili nazočni i predstavnici šibenskih hotelijerskih kuća i općinskih turističkih zajednica. Od Županijskog poglavarstva zatraženo je da ispita razloge zbog kojih niti jedna hotelijerska kuća u Županiji šibenskoj nije dobila kredit za obnovu ratom oštećenih objekata iako je Županija među prvima dostavila Vladi procjenu ratnih šteta na turističkim objektima.

O korištenju turističkih objekata za potrebe IFOR-a mišljenja su među turističkim djelatnicima bila podijeljena. Maksim Jurin, šef prodaje u HTP-u Primošten, istakao je veliku važnost koju za poslovanje tog poduzeća ima boravak IFOR-a u njihovom kampu. Međutim, većina drugih predstavnika šibenskog turizma tvrdili su kako je boravak IFOR-a u Županiji šibenskoj nespojiv s turizmom te IFOR ne može biti dio turističke županijske razglednice. Odlučeno je da na narednoj sjednici Turističkog vijeća Turističke zajednice Županije šibenske uobliči svoj stav o tomu.

Na proširenoj sjednici Turističkog vijeća TZ Šibenske županije analizirala se i ovogodišnja turistička sezona. Do polovice ovog mjeseca na šibenskom području ostvareno je 604 tisuća noćenja, te se, kako tvrdi u svojem izvješću Šime Vlašić, direktor Turističkog ureda TZ Županije šibenske, može očekivati oko 650 ti-

suća noćenja do konca godine, što bi bilo 27 posto od ostvarenog turističkog prometa u predratnoj 1990. godini. Na području Županije šibenske turistička sezona je protekla u znaku potpunog povratka nautičkog turizma, a najbolje rezultate ostvarili su obnovljeni turistički centri Županije kao što su Vodic, Primošten i Murter. Hotelijeri su zadovoljni dosadašnjim brojem gostiju koji je bio iznad očekivanog. Tako su primjerice u «Vodičanki» planirali ostvariti oko 5 tisuća noćenja, a do sada su ostvarili čak tri puta više. Taj neočekivano velik broj noćenja od predviđenog ostvaren je unatoč tomu što je za sezonu 96. šibensko područje gostima moglo ponuditi samo 2730 kreveta u hotelima od ukupno osam tisuća koliko ih inače ima.

Isto tako od ukupno 15 tisuća smještajnog prostora u kampovima samo polovica je bila spremna za prihvata turista. Jedino je ove sezone bilo spremno za prihvata turista svih dvadeset tisuća kreveta u kućnoj radinosti i 2100 vezova na moru.

Iako zadovoljni brojem ostvarenih noćenja, šibenski turistički djelatnici nisu u potpunosti zadovoljni financijskim rezultatima kojih je, s obzirom na broj gostiju, mogao biti i veći. Naime, primijećeno je da izvanpansionijske potrošnje gotovo da i nije bilo. Među inozemnim gostima najviše je bilo onih koji su stigli iz zemalja tzv. Nove Europe, kao što je Češka, Slovačka, Mađarska dok je znatno manje bilo gostiju iz Austrije i Italije te neznatan broj njemačkih gostiju. S.G.

STATISTIKA

NEZNATNO SMANJEN BROJ NEZAPOSLENIH

U odnosu na srpanj, u kolovozu je prema podacima Zavoda za zapošljavanje, područne službe Šibenski, broj nezaposlenih smanjen za 1,3 posto. Evidentirano je 8.578 nezaposlenih osoba od čega 926 u Drnšu. 3.221 osoba po prvi put je zatražila zaposlenje, a u Zavodu za zapošljavanje evidentirano je 394 novoprijavljene osobe. Broj osoba koje su status nezaposlenosti stekle prestankom rada poduzeća i dalje je u porastu i njih je 529 što je trostruko više u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Iz evidencije Zavoda u prošlom je mjesecu zbog zaposlenja brisano 214 osoba. J.K.

Od tog broja 133 osobe su dobile sezonski posao ili posao na određeno vrijeme. No bez obzira na toliki broj zaposlenih Zavodu za zapošljavanje prijavljeno je samo 69 potreba za novim radnicima. 90 posto nezaposlenih koristilo se u prošlom mjesecu materijalno pravnom zaštitom. Pravo na zdravstveno osiguranje imalo je 5.600 osoba što je za 3 posto više u odnosu na srpanj i 21 posto više nego u kolovozu prošle godine. Novčanom naknadu koristilo je 1.888 nezaposlenih osoba od kojih 1.204 branitelja Domovinskog rata čiji je broj u kolovozu smanjen za 13 posto. J.K.

JESENSKI
ZAGREBAČKI
VELESAJAM

PRIZNANJE «VINOPLODU»

Šibensko poduzeće «Vinoplod - Vinarija» dobitnik je vrijednog priznanja za uspješan cjelovit nastup na prošlotjednom Jesenskom međunarodnom zagrebačkom velesajmu. Tu nagradu predstavnicima «Vinoploda» uručio je generalni direktor Zagrebačkog velesajma Jurica Pavelić.

Za ovogodišnji nastup na Velesajmu «Vinoplod» je potpuno preuređio svoj štand, a promidžba svih proizvoda osmišljena je degustacijama i reklamiranjem proizvoda u svim publikacijama Zagrebačkog velesajma kao i u javnim medijima. Kako saznajemo u «Vinoplodu», to šibensko poduzeće je takvim nastupom privuklo velik broj posjetitelja iz Hrvatske i inozemstva a ostvaren je i velik broj poslovnih razgovora kako sa starijim kupcima tako i s mogućim novim poslovnim partnerima. S.G.

«Čuveni babi» i ove godine na ZV

NOVE ODREDBE ZAKONA O OBNOVI NAMEĆU NOVI POSAO

IZOSTALI ČELNICI DRNIŠA, RUŽICA I UNEŠIĆA

Općine i gradovi Šibenik i Drniš obuhvaćeni Zakonom o obnovi trebaju do ponedjeljka 30. rujna dostaviti Županijskom upravnom odjelu, svoje programe gospodarske obnove koji će biti upućeni nadležnim ministarstvima. Iako je Šibenska županija prikupila te programe početkom svibnja ove godine taj se posao mora ponoviti kako bi zahtjevi sa šibenskog područja bili obuhvaćeni Vladinim programom obnove gospodarstva u sljedećoj godini. Kako se većina programa obnove gospodarstva odnosi na poljoprivredu, izmjene Za-

kona o obnovi prouzročile su nove probleme poljoprivrednicima s područja Šibenske županije koji su uputili svoje zahtjeve, a najviše ih je s područja drniške općine. Naime, tim su izmjenama bitno promijenjeni uvjeti kreditiranja u poljoprivredi. Tako Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva umjesto dosadašnjeg roka otplate kredita od 20 godina s po-

čekom od 5 godina, po novim uvjetima odobrava kredit na 1-5 godina s početkom od najviše tri godine i kamatom od 6 posto. Unatoč nepovoljnim uvjetima kreditiranja poljoprivrede nužno je što prije prikupiti zahtjeve i program obnove gospodarstva dostaviti u određenom roku, jer u protivnom Županija šibenska neće ući u Vladin pro-

gram gospodarske obnove za sljedeću godinu. Zaključak je to s održanog kolegija župana šibenskog Paška Bubala s gradonačelnicima i načelnicima općina Županije na kojem nije bilo predstavnika Drniša, Unešića i Ružica unatoč tome što je u svibnju najviše zahtjeva za razvoj poljoprivrede upućeno s tog područja. J.K.

30. RUJNA ISTJEČE ROK STARIM
ZDRAVSTVENIM ISKAZNICAMA

VELIKI PROBLEMI S ISKAZNICAMA

Oko osam tisuća novih zdravstvenih iskaznica ostalo je još uvijek nepodijeljeno. Podjela iskaznica složena je posao jer je to ujedno inventura naših osiguranika - ističe Zorana Frankić, ravnateljica šibenske ispostave Zavoda za zdravstveno osiguranje. Popis inozemnih osiguranika koji žive u Hrvatskoj započet će početkom listopada.

Nekoliko je razloga zbog kojih je u šibenskoj ispostavi Zavoda za zdravstveno osiguranje ostalo nepodijeljeno još oko osam tisuća novih zdravstvenih iskaznica od ukupno 58 tisuća, koje je prema prethodno utvrđenom popisu Zavod trebao podijeliti umirovljenicima, poljoprivrednicima, obrtnicima, sudionicima Domovinskog rata i NOR-a, samostalnim privrednicima te poduzetima koja imaju manje od 120 zaposlenika. Kako ističe Zorana Frankić, ravnateljica šibenske ispostave Zavoda za zdravstveno osiguranje, do sada se u Zagrebu nije niti izradio sav potreban broj iskaznica, a uz to je velik broj iskaznica bio izrađen s pogrešnim adresama osiguranika ili netočnim njihovim matičnim brojem. Poseban su problem bile zdravstvene iskaznice umirovljenika. Velikoj većini iskaznica nisu bile niti izdane jer se nisu nalazili na popisu osiguranika koji je Zavodu za zdravstveno osiguranje dostavio Fond za mirovinsko-invalidsko osiguranje. Nije zanemariv i broj osiguranika koji su prešli iz jednog u drugo poduzeće, kao što je slučaj sa »Šibenkom« i TEF-om, što je popis, izradu i podjelu iskaznica činilo složenijim.

U svakom slučaju šibenska je ispostava Zavoda za zdravstveno osiguranje nastojala da podjela novih zdravstvenih iskaznica bude pravodobna te da se obavi u zadanom roku. Naši službenici iskaznice su dijelili u Vodicama, Tisnu, Murteru, Pirovcu, Rogoznici i Primoštenu a u zgradi šibenske ispostave podjela iskaznica obavljala se u četiri prostorije - ističe Zorana Frankić. U posljednja tri mjeseca uručeni su i pismeni pozivi osiguranicima kako bi oni na vrijeme predigili nove iskaznice.

U šibenskoj ispostavi Zavoda za zdravstveno osiguranje međutim, nemaju uvida u broj podijeljenih, odnosno nepodijeljenih zdravstvenih iskaznica u poduzećima s preko sto dvadeset zaposlenih radnika te u javnim poduzećima kao što je pošta, policija, HZ ili Croatia-osiguranje budući da su oni popis osiguranika slali izravno u centralu Zavoda za zdravstveno osiguranje na osnovi kojeg su iz Zagreba i dobivali nove iskaznice.

Kako slične probleme ima i većina drugih županijskih ispostava u Hrvatskoj, u šibenskoj ispostavi Zavoda očekuju da će se, najvjerojatnije, pomaknuti rok do kada će vrijediti stare zdravstvene iskaznice. Uostalom, zdravstvene stanice niti nemaju tehničke uvjete koji bi im omogućili da se na pravi način koriste novim zdravstvenim iskaznicama jer se bez odgovarajuće opreme ne može imati potpun uvid u sve podatke o osiguraniku. To znači da će još neko vrijeme od koristi biti dobri, stari »kartoni«.

S. GRUBIĆ

MISA ZADUŠNICA ZA BISKUPA BADURINU U NOVOJ CRKVI

SVE JE TEŽIO OSVJETLJAVATI BOŽJIM SVJETLOM

Š još svježim sjećanjem na posljednji ispraćaj svojega dragoga biskupa msgr. dr. Srećka Badurine i potpredsjednika Hrvatske biskupske konferencije, kada ga je šibenski vjernički puk svih župa i njegove biskupije uz mnoštvo drugih štovatelja 18. ovoga mjeseca ispratio na vječni počinak k Bogu, tako je vjerničko mnoštvo u utorak, 25. ovoga mjeseca bilo nazočno na prvoj misi zadušnici pokojnome Božjemu pastiru ocu Badurini, održanoj u Novoj crkvi. Euharistijsko slavlje predvodio je don Ante Ivas, sada dijecezanski upravitelj šibenske biskupije, a do biskupove smrti generalni vikar Biskupskoga ordinarijata. Misi su koncelebrirali don Ante Badurina, brat počivajućega biskupa šibenskoga, te don Mario Kosić i don Josko Pavić.

Tiho i tužno, onako kako su ga posljednji put i ispratili u život vječni, tako su i ovom prigodom s jednakim čuvstvima boli, sjećanja i štovanja, šibenčani došli na Osmi dan u Evanđelju u staru šibensku crkvu još se jednom pomoliti i za pokoj pokloniti ocu biskupu Srećku.

»Ovaj dan, osmi po redu u Evan-

đelju, rekao je don Ante Ivas u svojoj nadahutoj propovijedi, označuje osmi dan nakon slavnoga i svečanoga Kristova ulaska u Jeruzalem, dakle Uskrsnuće. Taj je Osmi dan otad postao ritmom otkućaja vjere i crkve kroz njezinu dugu povijest. Danas, osmoga dana smrti našega biskupa Srećka, slavimo Euharistiju, spomen smrti i uskrsnuća Gospodina. Zato udimo u ovo Sveto slavlje u društvu s našim biskupom, priznajmo svoje grijehe i svoju smrtnost. Govoreći još jednom o biskupovu životu don Ante Ivas istaknuo je biskupovo dosljedno kršćansko, kristovsko životno određenje.

»Duboko je osjećao ljudsku tjeskobu, granice života i ljudske patnje, kazao je don Ante, mogućnosti ljudskih prosudaba i ljudskih rješenja. Sve je htio procjenjivati Božjim mjerilima, osvjetljavati Božjim svjetlom. Htio je istraživati i prihvaćati Božja

Misa zadušnica biskupu Badurini. Don Ante Badurina, brat biskupov, čita Evanđelje po Mateju

rješenja i nadahnuća. Zato se, braćo i sestre, često nalazio u Getseman-skome škrpću, pritisnut onim: »Oče zašto? Može li me mimoići Čaša ova?« Ali gospodin mu je dao snage reći i priznati: »Budi volja tvoja«.

Jednom prije devet godina kada je čuo riječ da će biti imenovan biskupom, osjetio se zatečenim, osjetio

je zebnju, čak strah. Ali na kraju, dosljedno svojem osjećaju crkvenosti i vjere u Isusa Krista, vezanosti za Njega i Njegovu stvar, morao je reći »DA«. Kao takav je živio, kao takvog Bog ga je primio k sebi. Sav je puk potom molio za vječni život svojega dragoga biskupa Badurine.

J. ČELAR

UZ TREĆU OBLJETNICU MLADEŽI HDZ-a ŽUPANIJE ŠIBENSKE PREDSEDNIK RINGO ŠPALETA GOVORI ZA ŠIBENSKI LIST

IMAMO JASAN I PREPOZNATLJIV PROGRAM

Organizacija MHDZ-a u Županiji šibenskoj osnovana je 1. listopada 1993. godine i ove godine proslavlja svoju treću obljetnicu. Udruga do sada broji oko dvjestotinjak članova uglavnom s područja grada Šibenika. MHDZ-u mogu pristupiti svi mladi ljudi između 16 i 30 godina, kazao nam je predsjednik MHDZ-a Ringo Špaleta, istaknuvši kako je osnovni razlog učlanjivanja mladih ljudi potreba stvaranja boljeg i kvalitetnijeg života u našem gradu.

Možete li reći nekoliko riječi o programu fada MHDZ-a i kakve ste rezultate postigli u ove tri godine?

Svaka, pa naravno i naša Organizacija mladeži ima sasvim jasan i prepoznatljiv program. Srž programa jest pomoć mladima našeg grada. Mladi se ljudi sastaju jednom tjedno u Krešimirovom domu, no na tim sastancima se ne priča toliko o politici koliko o akutnim problemima koji su izravno ili neizravno vezani za naš grad i Županiju. Svjesni smo činjenice da se šibenskoj mladeži zakida od svih vrsta zabava. Mi zapravo pokušavamo zaustaviti pasivnost i apatičnost u Šibeniku. Držimo se parole da na mladima svijet ostaje i stoga činimo sve kako bismo pomogli onima koji od nas traže pomoć.

Kakva je suradnja ljudi iz Gradskog poglavarstva i Županije? Imaju li oni uopće razumijevanja za mlade ljude?

Da, do sada su nam izišli ususret te dali potporu u većini naših zahtjeva i aktivnosti. Organizirali smo tribinu protiv ovisnosti na kojoj je govorila sestra Bernardica, u svim osnovnim i srednjim školama održali smo

Srž programa jest pomoć mladima našega grada. Pokušavamo zaustaviti pasivnost i apatičnost u Šibeniku. Očekujemo i veću potporu gradskih otaca. Uskoro ćemo osnovati i podružnicu u Drnišu

predavanja o istoj temi, pomogli smo gradu u organizaciji dočeka starohrvatskog brodovlja prošle i ove godine. Vrlo uspješno organiziramo lutrije i dobrotvorne koncerte sredstva kojih su namijenjena djeci poginulih hrvatskih branitelja. Već sada smo se dogovorili s ljudima iz Poglavarstva da ćemo mi mladi vrlo skoro, ako uspijemo dobiti sadnice, početi pošumljavati naše šume koje su zapalili oni koji nas nikada nisu ni voljeli. Naša je organizacija pokrenula i pitanje suradnje s gradovima prijateljima Vojnom, Frankfurтом i Trenčinom, ali za sada još uvijek nismo naišli na potporu gradskih otaca, što ne znači da i nećemo u skorju budućnosti.

S obzirom na sve te pozitivne činjenice organizacija MHDZ-a u Županiji šibenskoj, za razliku od drugih županijskih centara, ne broji puno članova. Zašto?

— Mi kao mlada organizacija pokušavamo sve napraviti za mlade ljude ovog grada, a zašto se oni slabo odazivaju to treba pitati njih. Naši susjedni gradovi Zadar i Split broje i preko pet tisuća članova, dok naša organizacija broji svega dvjestotinjak članova. Lijepo je vidjeti da na rukovodećim mjestima na čelu stoje mladi koji znaju što žele i kakvi su njihovi ciljevi. U našoj organizaciji bilo je dosta sudionika Domovinskog rata koji su branili ovu zemlju na prvim crtama bojišnice, što

znači da smo ipak organizacija koja bi mogla biti uzor šibenčanima, a zašto to još uvijek nije tako i nakon tri godine zaista ni mi sami ne možemo odgovoriti.

Mogu li vam mladi vjerovati? Kakvu im budućnost možete ponuditi? Što im možete obećati?

— Mi smo stranka budućnosti ove zemlje. Težište svog djelovanja potpuno smo usmjerili na razloge zbog kojih smo i stvorili stranački pomladak — olakšati položaj mladih, pomoći im u rješavanju problema, zajedno sa svima koji nado snage društveno se angažirati, i ponuditi neke nove odgovore na pitanja koja se postavljaju pred nas kao generaciju i pred društvo u kojem danas živimo. MHDZ je kao organizacija u usponu i u političkom i u organizacijskom smislu što se pokazalo i na ovogodišnjoj Trećoj konvenciji u srpnju ove godine u Splitu kada su nas posjetili predsjednik Tuđman i ministar obrane Gojko Šušak, te nam dali potporu u većini naših zahtjeva. Zbog toga su i zahtjevi koji se postavljaju pred nas sve veći i odgovorniji. Unutar same stranke na nacionalnoj razini imamo mnogo potpore i od različitih ljudi. Naša organizacija će se založiti u rješavanju svih gorućih problema jer nitko bolje od nas samih ne zna i ne razumije probleme s kojima se svakodnevno susrećemo. Odgovorno tvrdim da mi možemo pomoći

mladima, a već sada imamo pozive iz Primoštena, Vodica, Skradina i iz drugih mjesta Županije, jer mladi ipak vjeruju u naše ciljeve. Uskoro ćemo i u gradu Drnišu osnovati našu udrugu. Činjenica je da se naša udruga polako, ali sigurno širi. To su naznake koje nam nešto i govore. Još jednom podvlačim, ova je udruga otvorena za sve mlade i ambiciozne ljude ovoga grada. Svatko od nas želi prosperitet ove zemlje i njezin što brži napredak. Mi možemo obećati, ali mi možemo i ostvariti, u tome je naša prednost nad ostalim udrugama u ovoj zemlji, ne znate što smo vladajuća stranka, nego zato što smo u svemu i po svemu prepoznatljivi hrvatskoj mladosti.

S. BOJČIĆ
(Snimio: V. POLIĆ)

OD ČETVRTKA DO ČETVRTKA

gramom obnove. Građevinske radove izvođe poduzeća »Rad« iz Splita, »Investgradnja« iz Slatine, »Vibro-beton« Vinkovci i »Vulko« Zagreb. U tijeku su i radovi na iskopima kanala u koje će sljedećeg tjedna biti postavljene vodovodne cijevi, te strujni i telefonski kablovi. Radove na iskopu obavljaju sami mještani Čiste Velike uz pomoć mehanizacije 113. brigade Hrvatske vojske. Tisuću i 200 metara vodovodnih cijevi, od ukupno 4 tisuća i 250 koliko je potrebno, donacija su biskupskog Karitasa iz njemačkog grada Trijera, a njihova je vrijednost oko 50 tisuća maraka. Pitku vodu žitelji Čiste Velike trebali bi dobiti sljedeće godine.

Šibenska je industrija u kolovozu ove godine zabilježila pad proizvodnje od gotovo 12 posto u odnosu na prethodni mjesec, a prema istom lankom mjesecu bila je manja za 4 posto. Podaci županijskog Ureda za statistiku govore da je srpanjski skok proizvodnje od 22 posto zapravo bio iznimka u vrlo nepovoljnim kretanjima šibenskog gospodarstva na koji je utjecala pojačana aktivnost Tvornice lakih metala u tom mjesecu. Iako TLM radi samo sa 30 posto svojih kapaciteta i dalje sudjeluje sa 70 posto u ukupnoj strukturi šibenske industrije. U kolovozu je za 50 posto porasla proizvodnja građevinskog materijala

te za 20 posto proizvodnja kamena, šiljuna i pljeska dok su zalhe industrijskih proizvoda, u odnosu na srpanj, porasle za 10 posto.

Osnovna škola u Drinovcima, donacijom Rotari kluba iz francuskog grada Liegea dobila je elektroničku školsku opremu vrijednu oko 5 tisuća njemačkih maraka. Inicijativu za prikupljanje školske opreme za područnu školu u Drinovcima, potaknuli su Hrvati iz Liegea, a Rotari klub iz tog francuskog grada preuzeo je na sebe obvezu stalne skrbi nad tom školom.

U Drnišu je osnovan ogranak HVDR-a, a za njenog predsjednika izabran je Robert Mihaljević. Za njihov

rad Grad Drniš osigurao je prostor u zgradi bivše općine.

Ministarstvo prosvjete i športa dalo je svoju suglasnost na idejni i izvedbeni projekt osnovne škole Brodarica čija bi gradnja trebala započeti u studenom ove godine. Gradnja škole trajala bi nešto manje od dvije godine, a nastava bi u toj školi trebala započeti u školskoj 98./99. godini. Objekt bi se gradio na zemljištu koje pripada gradu na površini od 13 tisuća četvornih metara, u stambenoj zoni Brodarica prema naselju Ražine. Za objekt je već u ožujku ove godine ishodovana i građevinska dozvola. Ukupna vrijednost investicije procjenjuje se na 7 milijuna kuna.

Pripremila: J. KRNIĆ

U šibenskoj je županiji ovog tjedna službeno započela berba grožđa i to na pirovačko-bribirskim vinogradima, primoštenskom području skradinskobribirskom te oklajskom i konjevratko-radoničkom. Rokove početka berbe u pojedinim je vinogorjima utvrdio županijski Ured za gospodarstvo, a oni su važni da bi se u slučaju došećeravanja mošta zatražilo posebno dopuštenje. Ovogodišnji će urod na šibenskom području zbog nepovoljnih vremenskih prilika tijekom kolovoza i rujna, po ocjenama stručnjaka biti ispod prosječnog.

U čistoj Velikoj obavljaju se završni radovi na obnovi 120 kuća pete i šeste kategorije oštećenja, od ukupno 150 koliko ih je obuhvaćeno pro-

UZ BLAGDAN sv. MIHOVILA

SVEČANO OBILJEŽAVANJE DANA GRADA ŠIBENIKA

Dan Grada Šibenika, blagdan svetog Mihovila obilježava se brojnim i prigodnim svečanostima u našem gradu. Svečano obilježavanje započelo je u četvrtak 26. rujna nastupom ansambla »Ad Gloriam«, klapom »Dalmati« i Vice Vukova u Crkvi sv. Frane. Bio je to humanitarni koncert za obnovu Crkve sv. Frane i Katedrale sv. Jakova u Šibeniku.

U Galeriji svetog Krševana otvorena je izložba o hrvatskom novcu pod nazivom »Kuna«. Danas u organizaciji društva »Naša djeca« na Trgu P. Šubića od 10 do 14 sati organiziran je dječji program, »Dan igara«, a na Poljani s početkom u 11 sati dječji turnir — škola nogometa HNK

»Šibenik«. Kulturno umjetničko društvo »Kolo« održat će koncert s početkom u 19 sati u Novoj crkvi.

Sutra, na sam blagdan Sv. Mihovila, bit će položeni vijenci i cvijeće u spomen na poginule u Domovinskom ratu. Na Trgu P. Šubića s početkom u deset sati nastupit će Šibenska narodna glazba i mažoretkinje Grada Šibenika. U Crkvi sv. Frane bit će održana sv. misa, a u 12.30 sati svečana sjednica Gradskog vijeća. U poslijepodnevni satima na Poljani će, s početkom u 16 sati, biti održana utrka školske djece u organizaciji Udruženja sv. Mihovila, dok će u 18 sati početi prigodni kulturno zabavni program u Krešimirovu domu. Pod pokroviteljstvom Gradskog poglavarstva

u povodu blagdana sv. Mihovila održava se i međunarodni turnir za žene na teniskim terenima na Šubićevcu, te Kup Hrvatske u vaterpolu na bazenu »Solarisa«.

Blagdan sv. Mihovila kao svoj dan obilježava i Hrvatska policija. Dan policije, Policijska uprava Šibenik jučer je obilježila prigodno i svečarski. Položen je vijenac na Središnji spomen križ na gradskom groblju Kvanj, održana misa zadušnica u Novoj crkvi u Šibeniku. Prigodna svečanost na kojoj su dodijeljene spomen značke obitelji poginulih policajaca u Domovinskom ratu, održana je u sjedištu PU Šibenik u Mandalini koje je jučer i službeno otvoreno za uporabu.

K.R.

Zbirku »Zloduh« Mladena Petrovečkog (prvi zdesna) predstavio je Pero Mioč, dok je o izdavačkoj djelatnosti Gradske knjižnice »J. Šižgorić« govorio Saša Mrša (u sredini)

Snimio: V. Polić

PREDSTAVLJENO NOVO IZDANJE GRADSKA KNJIŽNICE
JURJA ŠIŽGORICA

»ZLODUH« ZA IZBIRLJIVU ČITALAČKU PUBLIKU

Gradska knjižnica Jurja Šižgorića proteklog je tjedna predstavila još jedno novo izdanje.

Riječ je o zbirci novela »Zloduh« zagrebačkog autora Mladena Petrovečkog, koju je ovaj šibenski nakladnik tiskao u biblioteci Lastovanja. »Ova je knjiga događaj u Šibeniku. Ona je umjetničko djelo nastalo kao plod jedinstvenog umjetničkog temperamenta — rekao je Pero Mioč, predstavljajući knjigu, i istaknuo kako će ona zbog svog stila, vještine i majstorstva kojim je napisana zasigurno lako naći put do, istina, izbirljivije čitalačke publike. »Zloduh« je knjiga, reći će Mioč, koja se može čitati, ali se ne može pročitati, jer je ona svojevrsna inicijacija u nove svjetove.

U zbirci »Zloduh« Mladen Petrovečki sakupio je 23 novele nastale u razdoblju od 1984. do 1995. godine. No, teško bi se moglo reći kako je riječ baš o novelama, jer ono što Petrovečki piše ne može se jednostavno uvrstiti niti u jednu određenu književnu formu. Neopterećen zakonitostima književne teorije Petrovečki ne polazi od forme u koju stavlja sadržaj, već za njega sadržaj određuje formu. Neobičnost njegovih priča, novela, alegorija ili kako ih god nazvali osebujan je stil pi-

Zbirka novela »Zloduh« književni je prvijenac Mladena Petrovečkog, liječnika-imunologa iz Zagreba. Neopterećen zakonitostima književne teorije, Petrovečki piše slobodno i nesputano, a svojim osebnim stilom lako će naći put do, istina, izbirljivije čitalačke publike

sanja koji se ponekad približava kratkoći i jasnoći novinarskog diskursa, ponekad jeziku znanstvenog rada ili se pisac naprosto poigrava riječima.

Mladen Petrovečki, kako je na šibenskoj promociji rekao za sebe, piše u trenucima predaha od svojih životnih i radnih obveza. Pisanje je za njega odmor, ali često i najbolji način da izrazi i propita neka važna životna pitanja i probleme. Umjesto sture biografije u priči pod nazivom »Bilješka o piscu« Petrovečki o sebi kaže: »Po zvanju liječnik, po zanimanju imunolog, u duši matematičar i statističar, a po volji pisac i istražitelj, bio je u stvarnosti ljubitelj svega što se može voljeti i željeti, pravnik i grješnik, hedonist, naturist, istodobno egoist i altruist.«

»Zloduh« je njegov književni prvijenac, a u već spomenutoj bilješci reći će i to kako iza sebe ima na desetine objavljenih stručnih i znanstvenih radova

u domaćim i stranim časopisima. Ovaj 35 godišnjak intenzivnije počinje pisati nakon završenog studija, jer kako kaže ima važnu potrebu da piše, ali ne da bi drugima poduke dijelio. Do sada je objavljivao tek u Večernjem listu i Književnoj reviji. Iako liječnik, Petrovečki u književnost nije zalutao o čemu svjedoči i letimično prelistavanje njegove knjige. Na pozorici života, kako će i sâm reći, nije poput drugih tih i pritajen, on sluša i gleda strahove i ekstaze drugih ljudi. Zato sam sebe i pita je li kolekcionar ljudskih duša, no odgovor na to pitanje ne zna.

Nakon Šibenika, knjiga »Zloduh« Mladena Petrovečkog predstavljena je i na Knjižni Mediterana u Splitu, na kojoj je šibenska Gradska knjižnica Jurja Šižgorića promovirala i knjigu »Kazneni sustav Šibenika od 14. do 16. stoljeća« Ivane Jaramaz-Reskušić.

M. LONČAR

SLUŽBENO OTVORENJE RADOVA NA OBNOVI KAZALIŠTA

»NOVAC NEĆE BITI PROBLEM«

— Konačno je, s punim smislom, došao dan obnove šibenskog kazališta. Kažem s punim smislom, jer smo prvo trebali riješiti velike gradske komunalne probleme. Sada kada smo to riješili, na red je došlo i kazalište. Tim je riječima šibenski gradonačelnik Ante Šupuk popratio službeno otvorenje radova na obnovi kazališta, koje je u rujnu 91. izravno pogodoeno u krovu i koje je uveliko devastirano i zubom vremena.

U prvoj fazi obnove uslijedit će rekonstrukcija krovova, uređenje električnih instalacija i sustava protupožarne zaštite, a nakon toga i uređenje interijera, rekao je gradonačelnik Šupuk, dodavši kako su i danas kratki rokovi imperativ vremena.

mena i zato bi obnova kazališta, prema njegovim riječima, trebala biti gotova za 18 mjeseci.

Izvođač radova na obnovi šibenskog kazališta je Građevinsko-trgovačko poduzeće »Dva Marka«, s kojim je gradska uprava potpisala ugovor prije desetak dana. Sanacija krovova koštat će oko 670 tisuća kuna, a prema ugovoru ti bi radovi trebali biti gotovi do 24. studenog. Novac za obnovu krovova osiguralo je Ministarstvo kulture. Nakon završetka prve faze, trebala bi, kako je najavljeno, uslijediti i obnova cijele zgrade. Iako u ovom trenutku još uvijek nije izrađena sva potrebna dokumentacija, niti je poznato koliko će koštati obnova cijelog kazališta, šiben-

ski je gradonačelnik obećao kako novac neće biti problem.

M.L.
(Snimio: V. POLIĆ)

U ŠIBENIKU PREDSTAVLJEN DVOJNI SUSTAV OBRAZOVANJA U OBRTNIČKIM ŠKOLAMA

STRUKOVNJI SADRŽAJI ODVOJENI OD OPĆEOBRAZOVNIH

Dvojni sustav obrazovanja brojnim roditeljima, učenicima, nastavnicima i obrtnicima obrazložio je prof. Ivo Herceg iz Ureda za školstvo Hrvatske obrtničke komore na sastanku što ga je organizirala Županijska obrtnička komora

Novi, dvojni sustav školovanja, koji se od ove školske godine primjenjuje u četiri odjeljenja dviju šibenskih škola, Industrijsko-obrtničkoj i Školi za obrtnička zanimanja, predstavljen je i u Šibeniku. Sastanak na kojem su bili nazočni brojni roditelji, nastavnici, učenici i obrtnici, organizirala je Županijska obrtnička komora, a o dvojnog sustavu u obrtničkim školama govorio je prof. Ivo Herceg iz Ureda za školstvo Hrvatske obrtničke komore.

Novina dvojnog sustava, istaknuo je Herceg, je to što u stvaranju nastavnog programa zajedno sudjeluju Ministarstvo prosvjete, Hrvatska obrtnička komora i Ministarstvo gospodarstva. Od dosadašnjeg načina školovanja ovaj se sustav razlikuje prvenstveno po tomu što su opće-

obrazovni sadržaji odvojeni od strukovnih. Općeobrazovni sadržaji uče se u školi i to za sada isključivo u obrtničkim školama. Strukovni sadržaji dijele se na teorijsku i praktičnu nastavu, koju učenici obavljaju kod obrtnika. Takav sustav školovanja razvijen je u Austriji, a posebno detaljno i uspješno provodi se u Njemačkoj.

pjehom ne završi općeobrazovne sadržaje.

Nadalje, za praktični dio nije predviđeno ponavljanje. Ovisno o uspješnosti učenika-naučnika, naukovanje se može skratiti ili produžiti. Prema novim nastavnim programima praktičnog dijela bit će puno više nego u postojećim, a tijekom školske godine omjer teorijske i praktične nastave bit će jednak.

Ovakav sustav obrazovanja obavezuje i obrtnike, jer će samo obrtnici s licencom, dakle samo oni koji su i sami majstori u obrtu moći primiti učenike na naukovanje.

M.L.

DONACIJE

Knjige za drnišku djecu

Ovoga tjedna u Drniš je stigla vrijedna donacija knjiga što ih je prikupila Fondacija SABRE iz Zagreba. Riječ je o oko 2000 knjiga na engleskom jeziku, a namijenjenih drniškom dječjem vrtiću, osnovnim školama s tog područja i gradskoj knjižnici. Pored dječjih slikovnica i druge literature u donaciji su i kompleti udžbenika za učenje engleskog jezika, odnosno 15 kompleta za svaki stupanj učenja. Ta donacija bit će od velike pomoći u obnovi knjižnog fonda u knjižnicama na drniškom području koje su opljačkane tijekom četverogodišnjeg rata i okupacije tog prostora. S.B.

NASTAVLJENA AGONIJA »ŠIBENKINI« TRGOVACA JOŠ JEDNOM PREVARENI

Uzalud su u četvrtak stotine bivših i sadašnjih radnika trgovačkog poduzeća »Šibenika« čekale isplatu prvog obroka svojih zaostalih plaća. Iako je nagodbom sklopljenom između te trgovačke kuće i 723 radnika koje zastupaju odvjetnice Vera Macura-Bego i Nevenka Nakić dogovoreno da će novac dobiti do 25. rujna, od 1.913.884 kune isplaćeno im je samo 732.000 kuna tako da je najveći broj ostao kratkih rukava. Tek treba vidjeti hoće li se ispuniti usmeno dano obećanje posloводства »Šibenika« da će im novac biti isplaćen sljedećih dana. Unatoč tomu većina radnika osjetila se još jednom prevareni, a njihove su odvjetnice najavile da neće odustati od tužbi podgnutih kod Općinskog suda u Šibeniku dok se ne uplati cjelokupan iznos prvog obroka plaća.

Kada je 11. rujna ove godine »Šibenika« pristala na nagodbu sa svojih 723 radnika činilo se da je to napokon kraj njihove dvogodišnje agonije. Isplata ukupnog iznosa od 7.612.247. kuna, koje im »Šibenika« duguje za plaće od 1. siječnja 1995. do 25. veljače 1996. kada je više od 500 radnika dobilo otkaz dogovorena je u četiri obroka. Prvi je dospio 25. rujna, a posljedični bi trebao 25. ožujka sljedeće godine. Najveći broj šibenskih trgovaca trebao bi dobiti svote od 7000 do 11.000 kuna, ovisno o tomu koliko dugo nisu primali plaću i kakvu stručnu spremu imaju. Nagodbom je naime utvrđeno da će oni s nižom stručnom spremom za razdoblje od 1. siječnja 1995. do 1. rujna te godine dobiti naknadu za plaću od 1.000 kuna mjesečno, srednja stručna sprema 1.200 kuna, a viša i visoka 1500 kuna. Ako nisu dobivali plaću od 1. rujna 95. do 31. siječnja ove godine bit će im isplaćen iznos od 690 kuna za svaki mjesec budući da je takav iznos utvrdio zajedno Upravni odbor »ŠIBENKE«, a za veljaču ove godine dogovorena je isplata od 838 kuna. Po nagodbi, koja ima snagu pravomoćne sudske presude, jamstvo za isplatu prvog obroka zaostalih plaća je hipoteka na »Šibenikinim« diskontom na Ražinama i objektom Opakrbnog centra na Šubičevcu. Hipoteka na još šest poslovnih prostora jamstvo je za isplatu preostala tri obroka.

Slučaj »Šibenika« ulazi u završnicu u kojoj nažalost stotine radnika te nekadašnje najmoćnije trgovačke kuće u Šibenskoj županiji i dalje proživljavaju more. Mnogi među njima bez ikakve nade za posao svakog mjeseca obilaju prag Zavoda za zapošljavanje pa im je novac što su ga trebali dobiti potreban za puko preživljavanje. Njih ne zanimaju opravdanja iz »Šibenike« da im novac nije mogao biti isplaćen zbog toga što poduzeće nije naplatilo svoja potraživanja. Nakon svega što su proživjeli najčešći je komentar: »Predugo su nas vukli za nos. Sada želimo samo svoj novac i ne želimo više čuti za »Šibeniku«.

M.R.

Radije u devastiranoj kući negoli u »Solarisu« bez hrane

KONFERENCIJA ZA NOVINARE OBRITNIČKE KOMORE ŽUPANIJE ŠIBENSKE

Potpisan sporazum sa Stajerskom gospodarskom komorom

— Obrtnička komora Županije šibenske organizator je 9. susreta ugostitelja i turističkih djelatnika članova Hrvatske obrtničke komore, a koji će biti održan 24. i 25. listopada ove godine u primorskom hotelu ZORA — SLAVA, rečeno je na konferenciji za novinare koja je održana u petak, 27. rujna u prostorijama šibenske Obrtničke komore. Očekuje se da bi na susretu ugostitelja trebalo biti oko 350 sudionika a pozvani su i predstavnici Obrtničkih komora Njemačke, Italije, Austrije, Mađarske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, a najavljen je i dolazak ministra financija Bože Prke, ministra turizma Nike Bulića i ministra gospodarstva Davorina Šterna. Na skupu hrvatskih ugostitelja i turističkih djelatnika raspravlja se o dvjema važnim temama, porezu na dodatnu vrijednost i o tome jesu li ugostitelji glavni krivci slabog izvanpansionske potrošnje. Programom su predviđene i izložbe gastronomskih specijaliteta i ugostiteljske opreme.

Predstavnici šibenske Obrtničke komore izvijestili su novinare da je ta komora potpisala sporazum o suradnji sa Gospodarskom komorom Stajerske. Suradnja bi se prema tom sporazumu trebala između ostalog očituati u razmjeni važnih informacija, sudjelovanju na sajmovima i stručnim seminarima te poticanju i uspostavljanju pojedinačnih poslovnih veza. Da je Gospodarska komora Stajerske ozbiljan i značajan partner potvrđuje i podatak da je preko te komore na splitsko područje usmjereno oko deset milijuna DEM u kreditima, istaknuli su na konferenciji predstavnici Obrtničke komore Županije šibenske. Oni su iskazali i svoje zadovoljstvo što se od ove školske godine započelo s dvojnim školovanjem budućih obrtnika te su više nego zadovoljni brojem upisanih učenika u obrtnička zanimanja.

Šibenska Obrtnička komora, rečeno je na konferenciji, sudjelovat će na Sajmu obrtnika u Tiranu koji će biti održan od 9. do 11. studenog, i na međunarodnoj izložbi alata i strojeva koja će se održati od 6. do 9. studenoga u Splitu. Početkom listopada, u organizaciji Gospodarske komore Šibenske županije bit će održan susret gospodarstvenika Češke i Hrvatske a u koje se namjerava uključiti i šibenska Obrtnička komora.

S.G.

ODLUKA »SOLARISA« d.d. ZBOG DUGOVANJA DRŽAVE

OD PONEDJELJKA NEMA HRANE ZA PROGNANIKE I IZBJEGLICE

jka 30. rujna prestati s pružanjem usluga prehrane za 1083 prognanika i 199 izbjeglica, Uprava »Solarisa« d.d. za hotelijerstvo, ugostiteljstvo i turizam, donijela je zbog velikih dugovanja »Fonda kralja Zvonimira«, odnosno Ureda za prognanike i izbjelice. Za tri i pol mjeseca taj Fond, kako stoji u obavijesti, »Solarisu« duguje oko četiri milijuna kuna.

»Obavještavamo vas da nismo dalje u mogućnosti, dok se računi za obavljene usluge ne plate, pružati usluge prehrane prognanicima i izbjeglicama u hotelskom naselju »Solaris«, kaže se u obavijesti. Istaknuto je i to da je »Solaris« uložio oko 45 tisuće maraka za osposobljavanje toplovođa prema hotelu »Andrija« i za kotlovnice kako bi osigurao grijanje za dolazeću zimu.

»Neplaćanjem računa koje

je prešlo bilo kakve obzire i običaje poslovanja od strane Ureda za prognanike i izbjelice naše dioničko društvo je dovedeno u tešku financijsku situaciju (nemogućnost plaćanja računa za struju, vodu, isporučenu robu od strane dobavljača i sl.) i implicite nedostatak financijskih sredstava za podmirenje prehrane i smještaja prognanika i izbjeglica.

Nadalje, kamate za kašnjenje u plaćanju računa (preko 15 milijuna kuna u proteklih pet godina), država ne prizna, a na tužbu za obračunate kamate odgovara se stavljanjem postupka u mirovanje i odbijanjem plaćanja kamata, stoji na kraju obavijesti upućene na navedene adrese. Potpisnik obavijesti je predsjednik Uprave »Solarisa« d.d. Željko Deković, dipl.oec.

K.R.

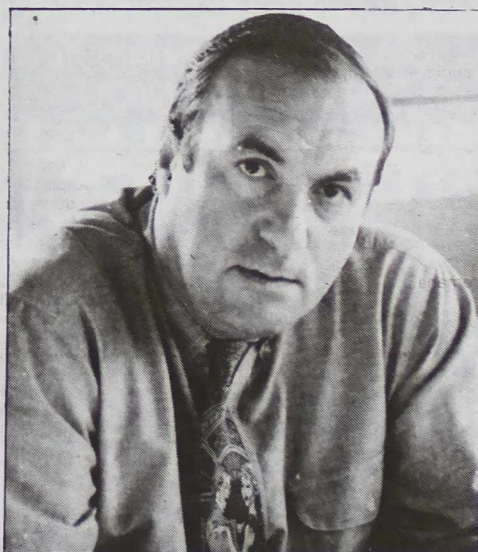
TERETNI PROMET ZAOSTAJE AUTOTRANSPORT d.d. - ŠIBENIK ZA PUTNIČKIM

Iako je, nakon niza godina poslovanja s gubitkom, šibenski »Autotransport« proteklu poslovnu godinu završio pozitivno, taj šibenski prijevoznik daleko je još od toga da za svoje poslovanje može kazati kako je na »stabilnim nogama«.

Razlog tomu je, ističe Boris Maruna, generalni direktor ATP-a, neizvjesnost poslovanja kako u putničkom tako i u teretnom prijevozu. Iako je nabavljeno da sada 25, doduše polovnih, autobusa za putnički prijevoz na gradskim i prigradskim linijama te šest autobusa za međugradske i međudržavne autobusne veze, još uvijek se za ATP-ov vozni park može reći da je dotraja i da nedostaje još petnaestak vozila.

— Nadam se da ćemo uz pomoć naše poslovne banke, Jadranske banke — Šibenik, taj nedostatak autobusa riješiti — kaže Maruna. Tom problemu u putničkom prijevozu treba dodati, naglašava direktor ATP-a, i postojanje »nelojalne« konkurencije na cestama koja snižuje cijenu prijevoza ispod rentabilne.

No, ono što posebno koči moguću stabilnost poslovanja tog najvećeg šibenskog prijevoznika je teretni prijevoz koji je činio značajni dio prihoda ATP-a predratnih godina. Naime, tada se godišnje prosječno prevozilo 160 tisuća tona tereta što je donosilo polovicu ukupnog godišnjeg prihoda tog poduzeća da bi tijekom ratnih godina, a danas, teretni prijevoz donosio niti dvadeset posto prihoda. Posla u prijevozu tereta je jako malo što je, uostalom, odraz loših ukupnih gospodarskih prilika ne samo u Županiji šibenskoj nego i u Dalmaciji. Osnovni je problem u tomu što su zbog tzv. praznog hoda u prijevozu tereta iz dalmatinskih gradova, za razliku od dovoza robe u Dalmaciju, a »teretne linije« šibenskom »Autotransportu« gotovo neisplative. Od pedeset kamiona koliko ih ATP

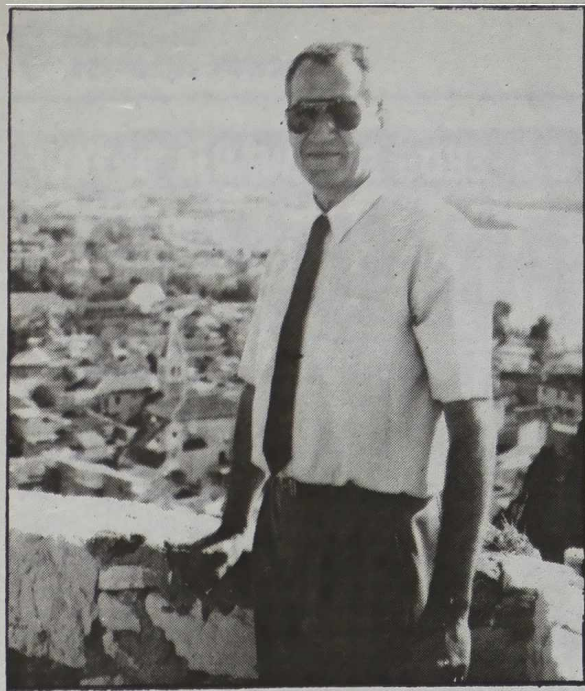

B. Maruna

ima trenutačno u prometu je manje od polovice tog broja. Njima se, gotovo isključivo, obavlja prijevoz tereta iz TLM-a i to najviše proizvodi valjaonice tako da ATP-ovi kamioni tu robu prevoze do odredišta u Belgiji, Nizozemskoj, Engleskoj te nešto manje u Italiju i Njemačku.

Prema riječima direktora ATP-a Borisa Marune od ukupnih gospodarskih prilika u Županiji i Dalmaciji zavisit će uveliko kako će se u buduću razvijati teretni promet u tomu poduzeću.

S. GRUBIĆ

V. Baranović: Šibenčanin sam i želim sve najbolje ovom gradu

Šibenik će, u većem dijelu već jest, dostojno obilježiti dan svojega grada, Dan sv. Mihovila, njegova zaštitnika. Prilika je to za razgovor s čelnim ljudima grada. U odsutnosti gradonačelnika prof. Ante Šupuka koji je uputio čestitku svojim sugrađanima, nije bilo razloga da ne razgovaramo s jednim od njegovih prvih suradnika i za-

Potrebe Grada daleko su veće od onoga što se novčano može priskrbiti. Od iskazanih 136 milijuna kuna, realno je moguće prikupiti stotinu milijuna manje. Grad nije samo Grad Šibenik, već njemu pripadaju prostor od Grebšćice do Rasline uz obalu, te zagorski (kopneni dio) od Perkovića do Brnjice. Grad ih, koliko je to moguće, u njihovim zahtjevima financijski pomaže. Suradnja s mjesnim odborima je, zadovoljavajuća.

mjenika, dogradonačelnikom Vjekoslavom Baranovićem. Što je Šibenik bio jučer i što će biti sutra, što gradske vlasti čine za boljitak Krešimirova grada i što je učinjeno, te na još neka pitanja dogradonačelnik Baranović odgovara:

— Život Šibenika, njegovih žitelja i okolice bio je podređen, u gospodarskom smislu i razvoju, nekadašnjim socijalističkim gigantima poput

TEF-a i TLM-a. Međutim, danas je drugačije vrijeme i pravi je trenutak da se Šibenik okrene onomu čime ga je Bog obdario, a to je turizam. U središtu smo hrvatskog Jadrana, a poznato je da se i razvoj Hrvatske u budućnosti temelji na turizmu. Nadalje to je razvoj poljodjelstva i stočarstva u zaleđu, te u malim proizvodnim pogonima. Ova garnitura koja je na vlast došla prije tri godine o tomu razmišlja i čini što je moguće. Moram istaknuti da smo mi, kao lokalna jedinica samouprave, učinili dosta. Od aktivnosti koje smo poduzeli, možda trenutno i na uštrb građana, opredijelili smo se za izgradnju tzv. krupne infrastrukture koja će grad Šibenik uvesti u novo stoljeće i na novi kolosijek. Mi smo to shvatili kao neminovnost.

Što dalje?

● Moramo spomenuti industrijsku zonu PODI. Zona, koju imamo ili nemamo, reklamira se. Oko nje je (osim reklame) poodavno podignuto dosta prašine. Je li ona Šibeniku potrebna ili su to samo nečije »fiks« ideje?

— Ne radi se tu o nekim »fiks« idejama ili željama, već je riječ o našoj stvarnosti i našoj neminovnosti. Današnjim provedbeno urbanističkim planom vi nemate gdje na području grada Šibenika izgraditi neki industrijski pogon. Koliko god to nekome iz-

gledala daleka budućnost ili ludost, to je — ipak — naša stvarnost. Pitam se gdje će netko tko želi uložiti svoj novac, vodeći se logikom kapitala, ući u najam u neke prostore. Zašto ne bi imao svoje vlastite? I s obzirom na reagiranja nekih političkih stranaka o promidžbenom materijalu koji je za trajanja Zagrebačkog velesajma emitiran na HTV-u, te napadnut, moram istaknuti da je to bio pun pogodak. Gospodin gradonačelnik je u Londonu i evo, nakon objavljenih reklama i suradnje s gospodom Matešom i Šternom imamo i prve najave zainteresiranih za ulaganje u mješovitu zonu PODI. Malezijski poslovni ljudi, primjerice, dolaze u listopadu u Zagreb i dostavili su nam informaciju u kojoj među ostalim stoji da se žele sastati s gradonačelnikom A. Šupukom, kako bi se dogovorili o mogućem ulaganju u tu zonu. Također moram naglasiti da su članovi ekspertne grupe iz Njemačke za takve zone kao što su Podi, a mi smo sa strahom očekivali njihovo izvješće, dali sve pozitivne ocjene o njoj. Moram, jednako tako, napo-

menuti da punu potporu glede zone Podi imamo i u Vladi Hrvatske, te da se ona u kontaktima sa svijetom propagira, uz Rijeku slobodnom zonom za strane ulagače, ne kao zone Rijeke ili Šibenika, već Hrvatske.

● No, napadaju vas da lažete, posebice kada je riječ o infrastrukturi na Podima. Uz to što je sa tisućama četvornih metara slobodnog i infrastrukturno riješenog profsora u TLM-u?

— Infrastrukturna pitanja što se Poda tiče nisu u cijelosti riješena, ali infrastruktura je područje koje se uvijek gradi i nadograđuje. Trenutno, pristup zoni Podi je osiguran cestovno. Osigurana je telefonija, potrošnja vode za građevinske, ali ne i proizvodne potrebe, kao i električna energija. Međutim, radovi koji su već započeli, na projektu vodovoda prema Primoštenu Burnom, odnosno jugoistočnom dijelu Županije šibenske, oplemenjuju zonu i po završetku tog projekta, koji očekujemo sljedeće godine, u industrijskoj zoni Podi imat ćemo neograničene količine vode.

Nekadašnji Dom JNA, nerijetko nazivan »ruglom grada« što i danas jest, ubrzo bi trebao biti obnovljen i obogaćen prostorima namijenjenim u komercijalne svrhe

OBRANA HRVATSKE I ŠIBENIKA BILA JE NAŠA DUŽNOST I OBVEZA

Mislim da o doprinosu Šibenika i njegovih branitelja u Domovinskom ratu ne treba u ovom trenutku previše govoriti. Povijest će kazati sve. Mišljenja sam, iako nam to dio građanstva predbacuje jesmo li dovoljno ili uopće »naplatili« svoju zaslugu u nametnutom nam ratu. Što »naplaćivati« pitam se? Nije li to bila naša povijesna uloga, naša prekretnica koja je odredila budućnost Hrvatske. Bila je to naša povijesna zadaća koju smo prihvatili i uspješno je odradili. Nema razloga za uspoređivanje što je to učinio Osijek ili Vinkovci, te neko drugo mjesto u Hrvatskoj koje je bilo obuhvaćeno ratom i ratnim razaranja, kao što nema razloga za postavljanje pitanja i rasprave o tomu što je Šibenik u »sendviču« između Splita i Zadra. Svako mjesto ima svoj prostor i ulogu i ne vidim razloga za bilo kakvo neslaganje ili sučeljavanje iz bilo kojih razloga.

Uređenje stare jezgre grada Šibenik i obnova starih aktivnosti građanstva

Podi su vlasništvo. Mi nemamo ništa predviđenja prostora Tih hala. No, nitko neće u TLM plaćajući nam sedam maraka po četvornom metru i dugoročno mišljati o svojoj budućnosti. To je razlogom što se izmjenama do danas nije dogodilo.

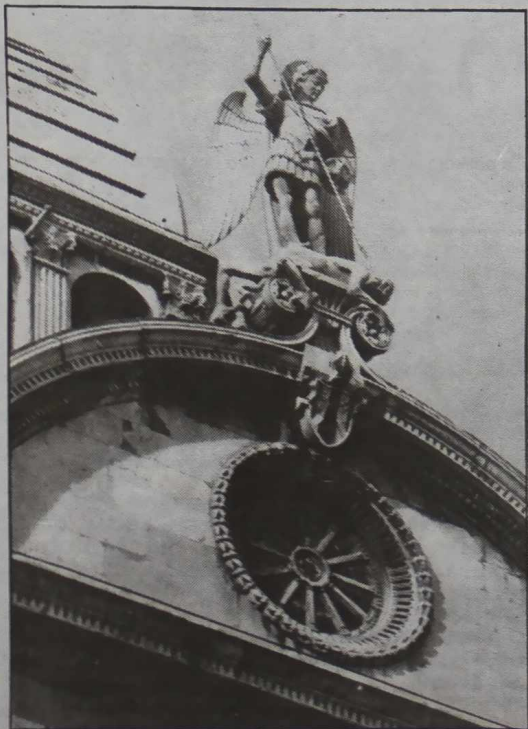
Ne možemo tako u Europi

● Da malo napismo. Recite što je to gradska vlast u proteklih dana svoje »vladavine« još ula. Što je s gradskim kotrom?

— Ako smo kazali deli-mo biti sastavni dio Elbe, jasno je da bez rješavanja važnih pitanja kao što je čišćenje otpadnih voda to je normalno za civilizirani dio svijeta, to moramo

diti. Dak to kao i ke. Bilo j ma oko i želi zatv sku »LUH uspostav kom pros cionalno putnički p »LUKE« i poslova n sobnih pr ● Što kadašnjeg je u vlasni

29. RUJNA SV. MIHOVIL, PATRON ŠIBENIKA

MIHOVIL JOŠ NIJE STAVIO MAČ

Andeli su premalo prisutni u svijesti suvremenoga kršćanina. Bolje rekavši, na njih se i ne misli. Najviše se govori o anđelima kad se djecu uči molitva Anđelu čuvaru. Kod toga se opet očituje nelogičnost. Roditelji, koji uče djecu spomenutu molitvu, vladaju se kao da njima nije potrebna anđeoska zaštita. Zato je shvatljivo da se ta molitva brzo zaboravi i zanemari.

Veliki teolog Ratzinger dobro je uočio važnost svijesti o anđelima za život kršćanina: »Govoriti o anđelima znači biti uvjeren da je čitav svijet ispunjen Božjom prisutnošću. Ta misao ulijeva radost i snagu«.

Strogo govoreći kršćanin ne vjeruje u anđele, nego u Boga, stvoritelja »svoga vidljivoga i nevidljivoga«. U taj nevidljivi, ali stvarni svijet spadaju anđeli. Oni po svojoj naravi slave Boga, ali istodobno stoje na službu ljudima (pogotovo ako traže njihovu zaštitu).

Prema anđelima kršćanin je u dvostrukom odnosu. S jedne strane anđeli pripadaju uzvišeni-

Govoriti o anđelima znači biti uvjeren da je čitav svijet ispunjen Božjom prisutnošću. Ta misao ulijeva radost i snagu

jem redu stvorenja, jer su čisti duhovi, dok je čovjek duh i tijelo. U tom pogledu čovjek je prema anđelima u podređenom položaju. Istodobno, kršćanin — jer je po vjeri i krštenju ucipljen u Krista — po svom dostojanstvu je iznad anđela. Kršćanin je dijete Božje, što se za anđela ne može reći.

Među anđelima posebno mjesto zauzimaju trojica: Mihovil, Rafael i Gabrijel. Mihovil je simbol borbe protiv zla. Ta borba je započela prije nastanka vidljivoga svijeta. Trajat će do konačne Kristove pobjede (Sudnjega dana).

»Mihovil još nije stavio mač

u korice«. Tu značajnu poruku izrekao je svojevremeno dr. Ćiril Banić (šibenski biskup od 1951. do 1960. godine). Rečenica — veoma kratka, ali sadržajna — uznemirila je duhove. Tadašnji vlastodržci su osjetili da je oštrica mača uperena na njih. Nisu se ni prevarili. Otvoreno su pozivali u borbu protiv Boga.

Poruka nije ni danas izgubila na svojoj aktualnosti. Iako više ne postoji ateizam kao državna religija, boj protiv Boga vodi se na mnogo područja (okultne prakse, mentalitet po kojemu je važnije imati nego biti, zahvati protiv života i dostojanstva čovjeka). Moramo znati da je svatko

od nas već po svom postojanju uvučen u tu borbu. Naš je poziv stati na stranu sv. Mihovila. Htjeti se povući značilo bi zapravo opredijeliti se za zlo. Poznato je načelo: »Da zlo vlada, dovoljna je lijenost dobrih«. Izreka je stara, ali je i te kako suvremena. U svijesti da pobjeda pripada samo Bogu, kršćanin (posebno po sakramentu krizme) mora ući u tu borbu.

Ako bi netko pokušao Božje kraljevstvo širiti nedopuštenim sredstvima, radio bi suprotno i bio bi na strani zla. Lijepo je primjer za takvo vladanje je Hitler. Izbacio je tako lijepu parolu: »Gott mit uns — Bog s nama«.

Pod okriljem tih lijepih riječi predstavljao se kao promicatelj dobra, ali je činio zlo. Lijepo je riječi ne mogu prekriti zla djela. Ovo je napomenuto zato što svatko od nas u malim zgodbama dnevnoga života dolazi u istu opasnu situaciju. Dakako, u mikro-razmjerima, ali i u makro-razmjerima. Poznato je da neki ljudi (čak i oni koji se time i hvale) u dobroj nakani reću »male laži«, da znaju prisvojiti »ono što nije ničije« i slično.

Pobožnost tom Mihovilu p bav koje spaš nost Crkvi-učiti vi nas poziva pobijamo jasni njem vjere i d stvima promi kako bi se Bo slavlja i proš kom mjestu.

esto sve to se pr slavlje Božje. Ak to postaje veće i teže. Što je sv. Mi ova. Jedan tek o riječima: »Pobi etom Mihovilu po je napomenuto zato što svatko koji se ne v o od nas u malim zgodbama dnevnoga života dolazi u istu opasnu situaciju. Dakako, u mikro-razmjerima, ali i u makro-razmjerima. Poznato je da neki ljudi (čak i oni koji se time i hvale) u dobroj nakani reću »male laži«, da znaju prisvojiti »ono što nije ničije« i slično.

JE SUTRA?

Uređeni čevši od Kalelarge, jedna je od sličnih ulazava

vima se, na neki način počeo, ali i stalo. Gradonačelnik je, koliko mi je, istina neslužbeno, poznato upravo zbog tog projekta ovih dana u Londonu!

— Da, upravo s tih razloga što ne kanimo rušiti tu zgradu već ju adaptirati i dograditi, ući i u njezino podzemlje, što je arhitektonski moguće a da se ne naruše okolna povijesna zdanja, gradonačelnik je otputovao u London kako bi se posavjetovao s jednim od svjetskih stručnjaka za konstrukcije za kombinacije čelika, stakla i fleksiglasa u građevinama.

● I na kraju što poručiti građanima, danas kada je sve više nezaposlenih, socijalno zbrinutih (ili ne)? Novih radnih mjesta nema!

— Mi, kao lokalna samouprava na to ne možemo utjecati. Kapital je taj koji određuje stanje i kretanje. U okviru proračunskih sredstava preko Centra za socijalnu skrb dostavljamo novac socijalno najugroženijem dijelu pučanstva. Suradujemo i sa HVIDR-om, te novčano pomažemo koliko je to moguće.

Uz blagdan sv. Mihovila,

Grad Šibenik financira adaptaciju Gradske vijećnice koja bi u novom sjaju trebala bijesnuti najkasnije do Božića, svoj obol daje i u obnovi Šibenskog kazališta, a ubrzo će krenuti i u obnovu stare gradske jezgre. O tomu što će biti na prostoru nekadašnjeg TEF-a. Baranović kaže da je to stvar budućnosti. U svakom slučaju, tamo više neće biti zagađivača, crne metalurgije. Tu bi, trebao niknuti grad s turističkim i ekskluzivnim sportskim objektima, rezidencijalnom zonom stanovanja. No to je budućnost.

dit. Dakle, to je bilo nužno isto kao i izgradnja trajektne luke. Bilo je povika i nesporezima oko toga da gradska vlast želi zatvoriti ili ugroziti šibensku «LUKU». No, na kraju se uspostavilo da na tako velikom prostoru koji je bio neracionalno korišten, moguć je putnički promet, a što se tiče «LUKE» i njezinih pretovarnih poslova nema nikakvih međusobnih problema.

● Što je sa zgradom nekadašnjeg Doma JNA? Ona je u vlasništvu grada. S rado-

Dana Grada Šibenika svojim sugrađanima mogu poručiti da u ovim teškim vremenima za sve nas budu strpljivi i izdržljivi, da imaju povjerenja u svoju gradsku upravu jer ona ima želje i snage da pridonese boljitku grada, iako smo suočeni s brojnim problemima. No, zaključio bih: ovaj narod je pokazao i dokazao da se zna boriti i izboriti za bolje.

Razgovarale:
Katarina RUDAN
(Snimio: V. POLIĆ)

NOĆ U KORICE

Pobožnost prema svetom Mihovilu poziva na ljubav koja spašava, na vjernost Crkvi-učiteljici. Mihovil nas poziva da zabludu pobijamo jasnim svjedočenjem vjere i da svim sredstvima promičemo istinu kako bi se Božja riječ proširila na svakom mjestu.

esto sve to se prekriva plaštem slave Božje. Ako se to učini postaje veće i njegove posljedice teže.

Štovanje sv. Mihovila korisno svima. Jedan teolog to je izrazio riječima: «Pobožnost prema svetom Mihovilu poziva na ljubav koja spašava, na vjernost Crkvi-učiteljici. Mihovil nas poziva da zabludu pobijamo jasnim svjedočenjem vjere i da svim sredstvima promičemo istinu kako bi se Božja riječ proširila na svakom mjestu».

Stari Šibenčani nisu se znali tako izražavati, ali su osjetili da

štovanje sv. Mihovila ulijeva sigurnost u konačnu pobjedu. Zato su za svoga patrona izabrali Mihovila, Božjeg borca i znak Božje pobjede. Znali su da je borba duga i teška. To im nije nitko trebao dokazivati. Vodili su je s Turcima i Mlečanima. Znali su da osim vanjskih neprijatelja postoje i unutrašnji. Osim toga bili su svjesni da se korijen zla nalazi u srcu čovjeka (sedam glavnih grijeha). Sve su to dobro znali, ali su ipak bili uvjereni da konačna pobjeda pripada Bogu.

Možda bi blagdan sv. Mihovila bio zgodna prilika da se svi njegovi reljefi na gradskim bedemima osvjetle i da se nanovo skrene pažnja na našega Zaštitnika. Štovanje sv. Mihovila ostaje znak naše prošlosti. Već nas naravni zakon upućuje da budućnost ne gradimo na «pijesku», nego na vrednotama koje su sposobne nositi, nadahnjivati i prenositi život. U našem slučaju to je — uz druge vrednote — svakako kult sv. Mihovila.

don Ante SKRAČIĆ

ODJECI

GENERAL ZBORA ZVONIMIR ČERVENKO, NAČELNIK GLAVNOG STOŽERA HV

MODERNI, DOBRO OPREMLJENI I UVJEŽBANI

Z. Červenko, general zbora, načelnik Glavnog stožera HV

Načelnik Glavnog stožera HV, general zbora Zvonimir Červenko, koji je kao osobni izaslanik predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana sudjelovao na proslavi V. obljetnice osnivanja Hrvatske ratne mornarice ljubazno je pristao da odgovori na nekoliko novinarskih pitanja za Šibenski list.

● Šibenik je u obrani Hrvatske pridonio puno, ali i u stvaranju HRM-a i to je, držim, razlogom što je ova jubilara obljetnica upriličena upravo u Šibeniku?

— Da, sasvim sigurno. Šibenik je to zaslužio zbog svojeg doprinosa u obrani Hrvatske, te stvaranju HRM-a. No, ovo je prigoda da se kaže da je za proteklih pet godina HRM učinio puno u svojem napredovanju, kako u organizacijskom tako i u smislu opremljenosti. Za svaku državu, za svakog zapovjednika impresivna je slika kada ima i vidi ovakve brodove. Ali, mi uvijek moramo imati na umu da ono što je Hrvatska stvorila, pa tako i HRM, stvorila je u samo pet godina.

● Što je to HRM danas i sutra?

— Mi smo danas u jednom svekolikom preustroju Hrvatske vojske. U preustroju kojim ćemo utvrditi kakva vojska, dakle oružana sila, Hrvatskoj treba, kako će biti opremljena i koji su prioriteti kako bismo se najlakše i najbrže uključili u obrambene

Ne možemo biti megalomani. Hrvatskoj je potrebna mala, moderna, dobro opremljena i uvježbana vojska. Tako i mornarica. Pripremamo se za ulazak u obrambene sustave Zapada, i danas smo u jednom svekolikom preustroju Hrvatske vojske

Dva od pet najvećih i najmodernije uređenih brodova HRM-a imali su priliku u svojem gradu ugostiti Šibenčani

asocijacije Europe. To nije jednostavan posao, naprotiv vrlo je složen i kazao bih teški. Ali, kada me pitate za ustroj i ulogu HRM-a, kazat ću da smo — uglavnom — odredili smjernice daljnjeg razvoja HRM-a. Bit će to jedna mala mornarica koja mora biti visoko

opremljena, uvježbana i prilagođena prema svojem ustroju po obavjesno zapovjednim sustavima ostalim mornaricama koje su u sklopu Atlantskog pakta. U budućnosti, mi nećemo biti sami i neće Jadran braniti samo HRM, već će to biti sustavni

dio jedne obrambene strategije Europskog prostora.

● Što je sa školovanjem kadra koji je, ili bi trebao biti, jezgra HRM-a?

— Prije nepuna dva mjeseca mi smo definirali kakvo će biti školstvo u Hrvatskoj vojsci općenito. U Glavnom stožeru Hrvatske vojske formirano je Zapovjedništvo hrvatskih vojnih učilišta na čijem čelu je general pukovnik Josip Lucić i pod tim Zapovjedništvom su sve vojne dočasničke i časničke škole za kopnenu vojsku, mornaricu i zrakoplovstvo. Mi ne možemo biti megalomanska vojska, kazujem slikovito, kao što je to bila bivša jugovojnska. Dakle, nećemo ovisno o rodovima vojske svatko za sebe razvijati sustav posebnog, odvojenog školovanja. Bit će to jedan moderan sustav povezan sa sustavom školstva u civilstvu, jedan kompleksan sustav koji će pokriti sve grane naše Hrvatske vojske, dakle i mornarice. Mi smo primorska i pomorska zemlja i stoga moramo biti prepoznatljivi, a isto tako je poznato da imamo višestoljetnu tradiciju Hrvata kao pomoraca.

K. RUDAN
Snimio: V. POLIĆ

ADMIRAL SVETO LETICA, RATNI ZAPOVJEDNIK HRVATSKE RATNE MORNARICE, DANAS U MIROVINI

ZAHVALJUJUĆI HRABROSTI NARODA STVORILI SMO ONO ŠTO DANAS IMAMO

Danas u mirovini, a prilikom stvaranja HRM-a, njezin prvi i ujedno ratni zapovjednik, admiral Sveto Letica o ulozi Krešimirova grada u njezinu stvaranju te o još nekim pitanjima je rekao:

— U Šibeniku je bio vrlo jak garnizon bivše jugomornarice, koji je imao oslonac u drugim postrojbama bivše vojno-pomorske oblasti, te u dijelu kopnenih snaga. Dakle, govoreći rječnikom vojnika, s taktičko operativnog gledišta oni su nastojali što duže održati taj položaj u srednjem Jadranu. No vodstvo obrane Šibenika, pučanstvo grada i okolice stvorili su jedno jedinstvo između policije, Hrvatske vojske i samog naroda i zahvaljujući srčanosti i željom da obrane svoj kraj, s oružjem koje su imali na raspolaganju, uspjeli su. Prvo, uspjeli su obraniti slobodni dio tadašnje općine od okupatora i spriječiti njegov daljnji prodor, a drugo da prisile na povlačenje jugopostrojbe iz tadašnjih šibenskih garnizona.

Mislím da je bilo presudno to jedinstvo sudionika obrane, dobra organizacija i, općenito, hrabro držanje ovoga na-

roda i njegovo dostojanstvo koje je značilo i spremnost na žrtve. Ali bilo je jasno: ne dozvoliti okupatoru da porobi Šibenik.

● Značajnu ulogu u stvaranju HRM-a imalo je Remontno brodogradilište i ljudi koji su u njemu radili.

— Šibensko brodogradilište je imalo određeni broj brodova u remontu, među kojima je jedan broj bio ispravan ali nije uspio isploviti. Radnici brodogradilišta su uistinu učinili mnogo da neprijatelj ne izvuče taj dio brodovlja, ali držim da su najveću u tomu najveću zadaću imali hrvatski branitelji koji su onemogućili agresora da to brodovlje «izvuku» prema Visu, Lastovu ili u Boku.

● Kako Vi, kao prvi i ujedno ratni zapovjednik vidite suvremeni HRM?

— Hrvatska ratna mornarica je za obranu Hrvatske potrebna. More je prostor na kojem uvijek može doći do situacije kada je obrana tog prostora nužna. Dakle, moderna i uvježbana mornarica u svakom trenutku mora biti spremna za obranu hrvatskog Jadrana od eventualnog napada.

Dr. BRANKA TAFRA

JURINOV I RJEČNICI - PRAVI RUDNIK ZA JEZIKOSLOVCE

Dr. Branka Tafra, znanstvena suradnica u Zavodu za hrvatski jezik Hrvatskog filološkog instituta u Zagrebu na znanstvenom skupu u Primoštenu posvećenom jezikoslovcu fra Josipu Jurinu, održala je referat »Jurinova gramatika«. Budući da je riječ o jednoj Jurinovoj tiskanoj knjizi, bio je to i povod razgovoru s dr. Tafrom.

● **Djelo fra Josipa Jurina nije osobito istraženo niti je poznato široj kulturnoj javnosti. Što je Vas privuklo Jurinovoj gramatici, njegovu jedinom tiskanom djelu?**

— U svojim dosadašnjim znanstvenim istraživanjima osim leksikografskom teorijom najviše sam se bavila poviješću hrvatskoga jezikoslovlja, a posebice poviješću hrvatske gramatike. Objavila sam više radova o toj temi, a Matica hrvatska mi je 1993. izdala knjigu Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić, u kojoj je obrađena unutrašnja povijest hrvatske gramatike i dana bibliografija gramatičkih izdanja. Bila sam iznenađena rezultatima. Od 1604. godine, kada je objavljena prva hrvatska gramatika koju je napisao Bartol Kašić, pa do 1899., do gramatike Tome Margetića, s kojom se uvodi karadžićevski književnojezični model, izišlo je stotinjak hrvatskih gramatika. Unatoč tomu što nije postojala propisana jezična norma, u njima sam pronašla dosta jednakih normativnih obilježja na kojima se temelji i današnji hrvatski standardni jezik. Da bi se on što bolje razumio, potrebno je znati putove njegova nastanka. Na tom je putu Jurinova gramatika jedan kamenčić.

● **Što, zapravo, donosi Jurinova Slovnica? Kako je djelo koncipirano i kada je objavljeno?**

Dalmatinski franjevac Josip Jurin, vrlo je slabo poznat stručnoj javnosti. Objavio je samo gramatiku pod nazivom Slovnica slavnog slovnoslova mladosti dilačkim, ilirčkim i talijanskim izgovorom napravljena. Kada se istraže i rukopisni Jurinovi rječnici, moći će se dati konačna ocjena o tom vrijednom jezikoslovcu. Njegova je gramatika služila kao udžbenik latinskog jezika i usput davala osnove hrvatske gramatike.

— Dalmatinski franjevac Josip Jurin (rođen 1830. u Primoštenu, umro 1901. u Šibeniku) vrlo je slabo poznat stručnoj javnosti. Objavio je samo gramatiku pod naslovom Slovnica slavnog slovnoslova mladosti dilačkim, ilirčkim i talijanskim izgovorom napravljena (Venecija 1893.). Po naslovu bi to bila trojezična, latinska, hrvatska i talijanska gramatika, a zapravo je latinska gramatika na hrvatskome, s talijanskim i hrvatskim primjerima, a tek je na 36 stranica (gramatika ima 488 str.) hrvatska gramatika na talijanskome. U knjizi se još nalazi manji trojezični rječnik, a na kraju je dodan popis glagolskih slova i uzorci deklinacije ruskih imenica i pridjeva. U nas je bilo dosta višejezičnih i rječnika i gramatika, a često su izdavana jezični priručnici koji su sadržavali gramatiku, rječnik i razne dodatke, obično primjere razgovora i pisama. Jurinov je priručnik po koncepciji podudaran s njima. Mene je najviše zanimalo hrvatski dio u njemu.

● **Kakve su Vaše spoznaje o Jurinovoj gramatici? Vaš je pristup bio lingvistički!**

— O Jurinovoj gramatici filološki je raspravio već objavio Marko Kosor. On je detaljno opisao njezin sadržaj i utjecaje drugih autora na Jurina. Ja sam to djelo analizirala s lingvističkoga stajališta, stavivši ga u kontekst povijesti hrvatske gramatike i posebno hrvatskoga standardnog jezika. Po utjecaju na druge gramatičare ona nema neko značenje, ali po autorovim shvaćanjima književnoga jezika ona unosi mnogo svjetla u naše razumijevanje njegove složene povijesti. Iako se po Jurinu »ilirčki« jezik govori od Dalmacije do Litvanije, on opisuje isključivo hrvatski jezik, u njemu stvara nove riječi i ne posuđuje ih od drugih slavenskih jezika. On je ikavski pisac, ali za njega su jednako dobre riječi vrime, lito, dite, zdila i vrijeme, ljeto, dijete, zdjela; tovar, osiac, magariac; točak, studenac, vrilo, jer su to sve riječi istoga jezika. Upravo ta bogata sinonimija, koju smatram glavnim obilježjem hrvatskoga književnog jezika u prošlosti, dokaz je da se hrvatski standardni jezik

nije razvio na novoštokavskoj folklornoj koine kao srpski. Jezik narodne pjesme samo je jedan od mnogih tokova koji su se sili u maticu. Naime, narodna pjesma ili je ikavska ili ijekavska, ona ne poznaje sinonime tipa točak, studenac, vrilo, ali ni Jurinove prevedenice i tvorenice za mnoge učene latinske i grčke riječi: skupnoviad (republika), dvogovorje (dijalog), zemljomirje (geometrija) itd. Iako Jurin ne piše za »velike mudroznance«, nego za »mladiće slavnog našeg naroda«, njegov je jezik daleko iznad jezika priprostoga puka. I to je upravo ona bitna povijesna razdjelnica između hrvatskoga i srpskoga standardnoga jezika.

● **Jurin je autor i dva velika rječnika.**
— Velika je šteta što su Jurinovi trojezični rječnici ostali nezavršeni, neobjavljeni i neistraženi. Prvi je rječnik latinsko-hrvatsko-talijanski, a drugi talijansko-latinsko-hrvatski. Rukopis ima ukupno 2881 stranicu velikoga formata, po nekim računanjima sadrži između 350 do 400 tisuća riječi na sva tri jezika, a hrvatskih natuknica oko 50 tisuća. Te brojke govore o velikoj razini hrvatskih riječi. Među njima ima dosta riječi šibenskoga kraja, riječi iz starije literature, ali riječi koje je Jurin sam stvarao jer je bio velik jezični čistunac. Navest ću samo nekoliko riječi iz Jurinovih rječnika koje se govore u šibenskom kraju, a koje se ne nalaze u velikom povijesnom Akademijinu rječniku: babuljica, bišav, blaznoća, bunjav, drobonja, dubanec, grdelin, hilpav, lule, nametavac... Jurinovi rječnici su pravi rudnik za jezikoslovce, ali i za znanstvenike koji proučavaju povijest nazivlja pojedinih znanosti. Nismo dovoljno svjesni da su rječnici zapravo pokazatelji stupnja razvijenosti kulture svakoga naroda.

● **Kakvo je mjesto i uloga Jurinova djela (u prvom redu gramatike) u povijesti hrvatskoga književnog jezika i jezikoslovlja?**

— Kada se istraže i rukopisni Jurinovi rječnici, moći će se dati konačna ocjena o tom vrijednom jezikoslovcu. Njegova je gramatika služila kao udžbenik latinskoga jezika i usput je davala osnove hrvatske gramatike. Dakle, imala je u svoje vrijeme praktičnu vrijednost. Jurin je normirao ikavsku štokavštinu, ali je, kao što su to činili svi stari hrvatski pisci, svjesno preuzimao i oblike i riječi iz drugih dijalekata, iz bogate pisane prakse, a kad je trebalo, sam je stvarao nove riječi. Iako ikavska štokavština nije postala standardnom, njezine su vrijednosti ugrađene u temelje današnjega hrvatskoga jezičnog standarda. Taj se krak naše književnojezične povijesti proteže od bosanskih franjevac, preko Kačića, Jurina, Došenja, Reljkovića, Šime Starčevića, koji ju je najdosljednije i normirao u svojoj gramatici, do zadarske filološke škole s Antom Kuzmanićem na čelu. Radi zajedništva ta je struja u drugoj polovici 19. st. prihvatila ijekavski tip književnoga jezika, koji su nametnuli ilirci pod utjecajem nadmoćne dubrovačke književnosti. Ostaje činjenica da je baš ta struja najviše pridonijela širenju štokavštine, njezinu ujednačavanju i na kraju njezinu prihvaćanju za osnovicu jezičnoga standarda. U tom kontekstu treba promatrati i Jurinovo jezikoslovno djelo.

Razgovorale: Marija LONČAR
(Snimio: Vilson POLJIC)

V. Nikolić govori na znanstvenom skupu

(Snimio: V. Polić)

U PRIMOŠTENU ODRŽAN ZNANSTVENI SKUP »JEZIKOSLOVAC fra JOSIP JURIN«

POTICAJ ZA DALJNJA ISTRAŽIVANJA JURINOVA DJELA

U Primoštenu je proteklog vikenda, u organizaciji Gradske knjižnice »Juraj Šižgorić« i primoštenskog Ogranka Matice hrvatske, održan znanstveni skup pod nazivom »Jezikoslovac fra Josip Jurin«. U radu skupa sudjelovalo je sedam znanstvenika, koji su s različitih stajališta osvijetlili Jurinovo djelo do sada, inače, nedovoljno poznato i istraženo.

Za života Jurin je tiskao samo jednu knjigu — gramatiku, poznatu pod nazivom »Slovnica«, a najveći dio njegovih djela i danas se u rukopisima čuva u samostanu sv. Lovre, gdje je probravio najveći dio svog života. Primoštenski znanstveni skup bio je prilika i poticaj da se istraži Jurinovo djelo, a time popuni rupa u povijesti hrvatskog književnog jezika. O Jurinovoj gramatici i njegovim rukopisnim rječnicima najviše je pisao Marko Kosor, ali većina autora uglavnom ga prešućuje, istaknula je dr. Branka Tafra.

Jurinova gramatika objavljena je u Veneciji 1893. godine i ima dvojezičnu, latinsku i hrvatsku verziju: Grammatica Illyrica juvenutuli latino, italoque sermone instruendae accommodata studio ac labore patris Josephi Gjurni ili na hrvatskom Slovnica slavnog slovnoslova mladosti, ilirčkim i talijanskim izgovorom napravljena s naukom i trudom o. Jozipa Gjurni. Na ukupno 488 stranica Jurin donosi latin-

sku gramatiku pisanu na hrvatskom jeziku s talijanskim i hrvatskim primjerima.

Na kraju djela dodana je i kratka hrvatska gramatika, koju je u svom radu lingvistički analizirala dr. Branka Tafra. Takav pristup do sada nije napravljen, te je tako učinjen još jedan korak dalje u vrednovanju Jurinove gramatike i pronalaženju njezina mjesta u povijesti hrvatskog standardnog jezika.

Fra Stanko Bačić govorio je o Jurinovu prijevodu poslanica sv. Jeronima. Sanju Vulić zanimalo je Jurinov leksik u kontekstu njegova vremena, a stilске figure Jurinove gramatike bila je tema rada Pavla Knezovića. Akademik Vladimir Muljević obradio je tehničku terminologiju u Jurinovu rječniku, a Jadrana Kalu zanimalo je hrvatski stupac Kalepina. Nevenka Bezić-Božanić govorila je o stanovništvu Primoštenu u 18. stoljeću, o bračnim običajima, imenima i krštenjima.

Skupu u Primoštenu, uz sudionike, organizatore i goste, u ime Središnjice Matice hrvatske bio je nazočan i Vinko Nikolić. Tom je prigodom istaknuto i loše stanje u kom se nalaze knjižnica i samostan sv. Lovre u Šibeniku, gdje se čuva najveći dio Jurinove ostavštine. Kako bi se spriječilo daljnje propadanje knjiga i rukopisa potrebna je hitna sanacija knjižnice, za što sam samostan nema novca.

U okviru znanstvenog skupa posvećenog fra Josipu Jurinu u primoštenskoj osnovnoj školi, koja odnedavno nosi njegovo ime, otkriveno je i poprsje tog hrvatskog jezikoslovca iz 18. stoljeća.

M. L.

OD 26. DO 28. RUJNA U PRIMOŠTENU ODRŽANA 30. SKUPŠTINA HRVATSKOG BIBLIOTEKARSKOG DRUŠTVA

SKUPU PRISUSTVOVALO 200 KNJIŽNIČARA

Pod nazivom »Knjižničarska struka danas i u budućnosti« u Primoštenu je od 26. do 28. rujna održana 30. skupština Hrvatskog bibliotekarskog društva. Domaćin tog skupa je šibenska Gradska knjižnica Jurja Šižgorića, a sudionike i goste na početku rada pozdravili su šibenski župan Paško Bubalo, Vinko Nikolić, akademik Krsto Prijatelj, te fra Andrija Nikić u ime bibliotekara franjevac, koji ove godine prvi put sudjeluju u radu Skupštine HBD-a. Pozdravnu brzojavku hrvatskim je bibliotekari-

ma uputio i ministar kulture Božo Biškupić.

U radu Skupštine sudjelovalo je 200 knjižničara iz 13 regionalnih hrvatskih knjižničarskih društava, te gosti iz SAD-a, Njemačke, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Švedske. Održano je 40 referata podijeljenih u tri tematske cjeline: odnos knjižničarske struke i društvene zajednice, školovanje knjižničarskog osoblja u Hrvatskoj i svijetu, te permanentno obrazovanje i usavršavanje. Knjižničarima najzaslužniji za tu struku dodijeljena je Kukuljevićeva povelja. U hotelu Zora-Slava, gdje se Skupština održavala, postavljena je i izložba o povijesti HBD-a, te štandovi nekoliko izdavačkih kuća iz Hrvatske i jedne iz Njemačke na kojima su predstavljene knjige tih izdavača.

»KRKA« PROMOVIRA CROVITE RAVNATELJIMA ŠKOLA

NEMA VIŠE DONATORA ZDRAVE HRANE

Projekt zdrave školske marande što se prije tri godine počeo provoditi u šibenskim osnovnim školama ponuden je učenicima i roditeljima i u ovoj školskoj godini. Marendu viktosti i vitalnosti proizvodi će kao i do sada pekara KRKA, a svaki će obrok biti obogaćen vitaminima i mineralima primjereno uzrastu učenika. Ovih dana KRKA je priredila i uobičajenu

jenu promociju CROVITE ravnateljima svih osnovnih škola s područja Županije šibenske. Za razliku od prošlogodišnjih, ovogodišnja je marenda znatno raznovrsnija i bogatija, no njezine troškove u cijelosti snose roditelji. Fond kralja Zvonimira participira po jednoj marendi za učenika prognanika 2 kune i 40 lipa.

S.B.

DOKUMENTI ILI
KRIVOTVORINE»PROTOKOLI SIONSKIH MUDRACA« IDU U RED ONIH TISKOVINA KOJE VEĆ BLIZU STOTINU
GODINA SVOJOM POJAVOM UZNEMIRUJU I OGORCAVAJU ŽIDOVE, A USHICUJU ANTISEMITE»NASILJE MORA BITI PRINCIP, LUKAVSTVO I
LICEMJERJE PRAVILO VLADANJA«

Sasma je razvidno zarad čega Židovi negoduju prigodicom svakog tiskanja »Protokola sionskih mudraca«, ali bi isto tako morali biti svjesni da i drugi narodi, pa i Hrvati, također imaju ljudsko i povijesno pravo biti protiv onih edicija, stajališta, zagovora, mišljenja, tzv. prosvjeda, organiziranih hajki i inih lopovština kojima im se na leđa svaljuju neistine

»Protokoli sionskih mudraca« jesu, zasigurno, štivo koje je kao rijetko neko drugo desetljećima uzbuđivalo ljude — na dvojak način: antisemiti su ga prihvaćali, objašnjavali, širili i propagirali kao dokaz stremljenja Židova da ovlada svijetom, dok su sami »starosjedioci Palestine«

uporno tvrdili da je rečena edicija najobičnija sklepana laž usredotočena samo (i jedino) s ciljem da se naškodi židovskom narodu. I ne samo to. Na temeljnicu »objašnjavanja« edicije »Protokoli sionskih mudraca« već više desetljeća naslanjaju se najgrublji napadi na Židove, ne samo verbalni nasrtaji već

pravi pogromi što su vrhunac imali u zlosretnoj epohi nacizma.

Premda se odavno utvrdilo da je rečeno štivo falsifikat — vazda je bilo onih (od kojih se neki zbilja ne mogu optužiti zarad antisemitizma) koji su dvomili nije li, svemu usprkos, spomenuti tekst ipak istinit, premda ni malo »pupčano povezan« sa židovskim narodom i njegovim čelnicima. Bilo kako bilo, svako je objelodanjenje »Protokola sionskih mudraca« nailazilo na rezolutnu protimbu Židova — uistinu ne bez razloga jer je u svakoj zemlji gdje su rečeni spisi tiskani dolazilo do nemira i revolta (a zbog toga i jesu objavljivani) — koji su kao posljedak imali na desetke tisuća mrtvih (tu nije riječ o nacističkim logorima!) Židova. »Razumljiva je zato židovska netrepeljivost prema toj knjizi, jer se njome pripadnicima židovskog naroda imputira stvaranje dugoročnog, tajnog zavjereničkog plana i programa za pokoravanje »ostatka« od nekoliko milijardi pripadnika nežidovskog svijeta tzv. Gojima, čime ih se proglašava »opasnošću za cijeli svijet«. Da bi se ta najavna mogućnost potvrdila — koristila se čak i marksistička ideologija (ili je tu, ipak, riječ o znanosti?) i to tako što se Karlu Marks, tvorcu tzv. znanstvenog so-

Goldstein, svojedobno predsjednik Židovske općine u Zagrebu, je pristavio: »Politički gledano jesam zato da se objave, ali s komentarom. I zato, da se zna kakve prilještine su započete protiv Židova. Jasno mora pisati: to je krivotvorina tamo i tada, utvrđena tamo i tada«. I još je rekao: »Protokoli nisu odraz židovskog raspoloženja. Židovi nikada nisu imali težnju zaviđati svijetom, već su željeli svijet koji nas pušta na miru i mirno otići u Palestinu.«

Mislimo da naznačenom malo što treba pristaviti. Jer, ako se nešto taji, ako se jedna tiskovna prikriva kao da je nema (iako je riječ o, tvrde, falsifikatu) onda, sasma razvidno, uvijek biva onih koji se pitaju — pa ako je to krivotvorina zarad čega onda biti protiv njena objelodanjenja, jer se baš tiskanjem i pripadajućim objašnjenjem ponajbolje potiru neistine. Koliko je u tome uspjeha imao F. Letić, koji je »Protokolu« pridodao dvadesetak stranica popratnih zabilježki, teško je kazati. Zauzvat se, međutim, može naznačiti sljedeće: sasma je jasan poticaj zbog kojega Židovi negoduju prigodicom svakog tiskanja »Protokola sionskih mudraca« (jer ga ocjenjuju krivotvorinom i jer su tijekom desetljeća i zarad te tiskovine dobro stradal, ali bi isto tako morali biti svjesni (a ponekad, začuđujuće, nisu) da i drugi narodi, pa i Hrvati, također imaju ljudsko i povijesno pravo biti protiv onih edicija, stajališta, mišljenja, tzv. prosvjeda, organiziranih hajki i inih lopovština kojima im se na leđa svaljuju neistine.

NATUKNICA

»Izvaci iz protokola
tajnih sjednica
24 židovska poglavara«

»Protokoli sionskih mudraca« pojavili su se početkom stoljeća u dvije verzije, obje u carskoj Rusiji, u kojoj je u to vrijeme antisemitizam bio izraženiji nego u drugim europskim državama, jer je u Rusiji živjelo oko 5 milijuna Židova, trećina tadašnje svjetske židovske populacije. Za obje se tvrdilo da se radi o izvodima iz protokola tajnih sjednica 24 židovska poglavara, koje su se održavale tijekom prvog Židovskog kongresa u Baselu 1897. godine. »Protokoli« su, prema jednoj verziji ukradeni nekom framasonu 33. stupnja, škotskog obreda, a prema njemačkim i poljskim prevoditeljima, ukradeni su u Beču iz stana austrijskog novinara, utemeljitelja sionskog pokreta Theodora Herzla.

NEDOSTATNO POZNATO

ŠTO JE PREVOZILA BARKOZIJA
ČUVENOG GRADITELJA
JURJA DALMATINCA?

Da se podsjetimo: 10. rujna 1473. godine u Šibeniku je umro Juraj Dalmatinac, kipar. Što je u riznicu hrvatske uljudbe unio genij koji je prve uradke pokazao u kiparskoj radionici svoga oca Mateja Zadrana, jedan gradskom ovom je prigodicom sasma suvišno izreći. Ali, u ovom novinskom prilogu, zahvaljujući znanstvenom radu »Stara pomorstvo Šibenika od XI. do XVI. stoljeća« časnog prof. Frane Dujmovića (objavilo ga je Društvo za proučavanje i unapređenje pomorstva u Zadru) predodčit ćemo kako se (i koliko) u rečenom gospodarskom ulomku snašao glasoviti kipar. Nakon što je naznačio da su, primjeri-

ce, lučke pristojbe u dvanaestom stoljeću predstavljale važan prihod gradske komune (na temelju privilegija kralja Stjepana III. godine 1167. od prihoda šibenske luke dva dijela pripadala su kralju, jedan gradskom knezu, a jedna desetina svećenstvu) — F. Dujmović navodi da su u XV. stoljeću postojala »domuncula trentesimi« za pobiranje pristojbi na obali uz kneževu palaču. U to su vrijeme šibenski brodovi prevozili razno robu diljem Jadrana (posebice u luke Karlobag, Senj, Bakar i Rijeku), a najviše je bilo ulja i vina, dok se zauzvrat u najvećoj mjeri dobivalo drvo pogodno za gradnju brodova,

LUČKE PRISTOJBE PREDSTAVLJALE SU VAŽAN PRIHOD KOMUNE ŠIBENIK JOŠ U XII. STOLJEĆU, A REČENE TAKSE PLAĆAO JE I JURAJ DALMATINAC, GRADITELJ KATEDRALE

Glavni arhitekt šibenske katedrale glasoviti Juraj Dalmatinac (preminuo je 10. rujna 1473. godine u Šibeniku) posjedovao je barkozije za prijevoz građevnog kamena koji mu je bio neophodan za brojne objekte na obalama Jadrana. Šibenik je u to doba ponajviše izvozio vino, stoku sitnog zuba, kožu, grubo sukno, smokve, ulje, posoljenu ribu i vlaški sir, a uvezio sukno, lan, naranče, tanjure, boce i, dakako, žitarice

je prevozio kamen iz Brača. Kad se gradila velika cisterna u Šibeniku prevezeno je 26 barkozija građevnog kamena s otoka Tijata. Glavni arhitekt katedrale Juraj Dalmatinac posjedovao je barkozije za prijevoz građevnog kamena koji mu je bio potreban za brojne objekte na obalama Jadrana, u Dalmaciji i Italiji. Među ostalim brodovima spominje se navigij ili kvadra kojoj je patron Luka Antunović. Godine 1448. Juraj Dalmatinac, njegov tast Ivan de Monte i Jakov Nicollini kupuju barcozj (navigij) za 450 dukata, a iduće godine postavljaju na njemu za patrona (kapetana) Marju pokojnog Dimitrija iz Koloče. Isti majstor Šibenske katedrale 1463. godine prodaje mornaru Pribilu Grubančiću iz Šibenika treći dio barkozija koji se tada nalazio u Ankoni. »A u to su vrijeme izuzetno žive trgovinske veze

opstojale ne samo s Venecijom, nego i s mnogim drugim gradovima na talijanskoj obali Jadrana (kao što je, primjerice, Ankona). To je vrijeme kad su Apulija, pa i Albanija, temeljni opskrbljivači ovih krajeva žitaricama, posebice u doba gladi. Tako se, primjerice, zna da je kralj Vladislav II. godine 1492. tražio od Venecije da preveze žito iz Italije u Senj (kako je ustvrdio Ferdo Šišić), dok je 1561. godine Gradsko vijeće Šibenika donijelo odluku da se prijeko potrebne žitarice nabave u Albaniji, jer je prijetila glad. Valja rečenome pristaviti da je u to vrijeme Šibenik održavao pomorsko-trgovačke »linije« s Grčkom, Šibenčani su ponajviše izvozili vino (posebice u Veneciju), a zamjetan je bio i izvoz stoke sitnog zuba, kože, grubog sukna, smokava, svijetla, ulja, pakline, posoljene ribe, soli i vlašnog sira. Zauzvat iz

Italije se za domaće potrebe ponajvećma uvezlo sukno, tanjuri, lan, naranče, boce i, dakako, žito. Valja pridodati da su brodovi što su prevozili vino bačve imali pod palubom, kako je naznačio F. Dujmović, »posebnih brodova za prijevoz osoba nije bilo«. Interesantno je naznačiti da je u šibenskom statutu bilo uglavljeno da komuna »svojim službenicima koji putuju u primorska mjesta od Trsta do Kotora mora isplatiti »navugum««. Bilo kako bilo, činilo nam se vrijednim objelodaniti u ovoj našoj tiskovini činjenicu da je Juraj Dalmatinac na neki način bio brodovlasnik i trgovac, to u svakom slučaju nimalo ne umanjuje (dapače!) njegov grandiozni kiparski opus.

Pripremio:
Đuro BEČIR

»IDEMO DALJE«, ŠIBENSKI POBJEDNICI SVJETSKOG PRVENSTVA U STREETBALLU, NASTAVLJAJU DALJE!

Boris Marušić, Krešimir Baranović, Igor Brdar i Damir Grbić čine ekipu »Idemo dalje« koja je na Svjetskom prvenstvu u streetballu, ili »uličnoj košarci«, održanome protekloga tjedna u Budimpešti osvojila prvo mjesto i našla se u samome vrhu u svijetu sve popularnijeg športa. Nakon dolaska iz Budimpešte, za ove šibenske studente u Zagrebu jedva da je bilo odmora: ovaj tjedan bio je u znaku nastupa u medijima u Zagrebu, primanja kod Mirka Novosela i promocije na »Vele-sajmu«, na štandu »Tekstilpro-meta«, koji je zastupnik »Adida-sa« za Hrvatsku. »Adidas« je inače, glavni sponzor Svjetskog prvenstva u streetballu, pa je sjajna pobjeda Šibenčana u Budimpešti ekipu »Malo dalje« svrstala među favorite svjetski renomiranog proizvođača športske opreme. I kada dođu u Šibenik, narednoga tjedna, momci teško da će moći odahnuti — jer, pored već zakazanih službenih primanja u Gradskom poglavarstvu, sigurno će trebati odgovarati i na niz pitanja svojih prijatelja i sugrađana koji su ih bodrili i s oduševljenjem dočekali vijest — da su mladići »iz susjedstva« — svjetski prvaci. No, kako su »Idemo dalje« još uvijek rasprodani u Zagrebu, njihov predstavnik za javnost u Šibeniku je Ante Marušić, Borisov brat, koji je podnio velik dio tereta organizacije njihova nastupa u Budimpešti.

»Idemo dalje« prvaci su svijeta s rezultatima 8:0. Iako je rezultatski sve izgledalo »tjesno«, na terenu su bili prava oluja, tujanj i zaista su superiorno pobijedili svakoga od protivnika — tumači Boris atmosferu u Budimpešti, za nas još značajniju jer su »Idemo dalje« dvaput pobijedili ekipu Jugoslavije. Kako kaže Boris Marušić, to je bila prava »tvrda« utakmica, u kojoj je presudna bila točnost Šibenčana u slobodnim bacanjima. Iako su, zbog straha od mogućih ekscesa, organizatori nstojali »namjestiti« ždrijeb tako da bude što manje sučeljavanja između ekipa Hrvatske i Jugoslavije, sve je proteklo u najboljem redu. — Pobijedili

OZBILJNI »ADIDASOVI« FAVORITI!

Šibenčani za Šibenčane. Na svakome od susreta »Idemo dalje« bodrili su vaterpoliste šibenskog »Solarisa«

»Idemo dalje«, akcija pod košem: svaku je utakmicu pratilo nekoliko tisuća ljudi

Nakon osvajanja prvenstva svijeta u uličnoj košarci, održanoga proteklog tjedna u Budimpešti, Šibenčani iz ekipe »Malo dalje« nastavljaju s pripremama za Svjetsko prvenstvo u Bologni, u Italiji, 1997. Nakon trijumfa u Budimpešti, sa Šibenčanima ozbiljno računa glavni sponzor, »Adidas«, a Šibenik ima velike šanse za organizaciju narednog prvenstva Hrvatske u streetballu

su šport i košarka, ekipa Jugoslavije primila je poraz s pruženom rukom, i nisu im pomogla čak dva autobusa navijača koji su u Budimpeštu stigli iz Novoga Sada — govori Boris Marušić. Podršku Šibenčanima iz publike su inače, pružili vaterpolisti i uprava »Solarisa«, koji

su u Mađarskoj bili na pripremama s Ferentz-Varoszem i navijali na svim utakmicama. Bio je tu i Zdravko Kedžo, pročelnik Ureda za društvene djelatnosti u upravi Grada Šibenika, koji je, zajedno s dogradonačelnikom Vječeslavom Baranovićem mnogo pomogao ekipi »Idemo

dalje« za sudjelovanje na svjetskom prvenstvu. Pored ekipe Jugoslavije, tvrd orah bili su Argentinci, čiji su niski igrači, u odnosu na druge momčadi, bili iznenađenjem u Budimpešti i najbolja su ekipa poslije pobjednika iz Hrvatske. Zanimljivo je kako su šibenski »hakeri«

i pasionirani »basketasi« »odlučili« osvojiti prvenstvo ove godine. Ista ekipa bila je lani na 1. prvenstvu u Barceloni, kada su izgubili od Litve, pa su bili zadovoljni samo činjenicom što i u Budimpešti predstavljaju Hrvatsku. Međutim, nakon prve utakmice i prve pobjede — rutinski odrađene protiv Malezije, kada su ih novinari TV-Euro-sporta proglasili za jednu od najboljih ekipa u streetballu, zaključili su da bi bilo najbolje — jurišati na sam vrh.

Ipak, s obzirom na tradiciju Šibenika i onaj poznati koš u Preradovićevoj ulici na kojemu je Dražen Petrović vježbao svoja prva bacanja, pobjeda

ekipe »Idemo dalje«, iz koje je dino Igor Brdar igra u bjelovarskom drugoligašu, možda nije slučajna. Dolazi i kao priznanje Draženu, čiji su posteriji koje su Šibenčani ponijeli sa sobom u Budimpeštu, bili doslovce razgrabljeni, iako se »Adidas« pobrinuo da na izvršno organizirano prvenstvo dođu košarkaške veličine Jabbar i Stars. Nakon ove pobjede, i Šibenik će vjerojatno, »otiči dalje«: postoje naime, veliki izgledi da Šibenik, grad basketu i odnedavno i svjetskih prvaka »pod jednim košem«, dobije organizaciju narednog prvenstva Hrvatske u uličnoj košarci, čiji će pobjednik predstavljati Hrvatsku godine u Italiji.

B. PERIŠA

ŠIBENČANI NA PRVENSTVU SVIJETA U JEDRENJU NA DASCİ, ODRŽANOM U NJEMAČKOJ

PROBLEMI S VELIKIM VALOVIMA

Otok Nordeney, jedan od najvećih u otočnoj skupini u njemačkom Sjevernom moru, u razdoblju od 31. kolovoza do 8. rujna bio je poprištem Svjetskog prvenstva u jedrenju na dasci, koje je organiziralo Svjetsko amatersko udruženje u tome športu, pod nazivom Sun Valley Windsurfing World Championship 1996.

Među sedmoricom članova hrvatske reprezentacije četvorica natjecatelja bili su daskaši iz šibenske »Jadrice«, Ivan Belamarić, Marko Bujas i Luka Čala (na slici) u kategoriji juniora i Krešimir Tedling, među seniorima. Zajedno s Cerovcem i Desnicom iz Zagreba i Podrugom iz Splita, oni su okušali sve čući Sjevernog mora. U jakoj konkurenciji jedrilčara na dasci iz

čitavog svijeta, pobjedu je odnio Nijemac, porijeklom upravo s otoka Nordeneya, a najbolji rezultat među juniorima, postigao je Ivan Belamarić osvojivši 11. mjesto. Od 38 juniorskih natjecatelja Čala je 23. a Marko Bujas 28. Tedling nije imao sreće, jer zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta nije završio prvu utrku, pa je u konkurenciji 80 seniora plasiran na 71. mjestu, umjesto na sredini, kako se očekivalo, dok je Cerovac 33., a Desnica 76. Podrug je vozio tzv. masters, u kojemu jedre stariji od 35 godina, i između 16 natjecatelja osvojio je izvršno 3. mjesto.

Kako ističu šibenski reprezentativci, zbog toga što nije bilo vjetrova vozile su se samo dvije utrke, pa niti rezultati nisu objektivni, a Hrvatima su probleme stvarali i veliki valo-

vi, i od 3-4 metra visine, na koje nisu navikli na Jadranu. Pri takvim uvjetima, u prednosti su bili u pravilu bogatiji daskaši iz svijeta, koji si mogu priuštiti pripreme na svim morima. Hrvatski jedrilčarski savez ove godine nije mogao dati nikakvu financijsku potporu, pa reprezentativci nisu imali niti trenerke, a odlazak na Svjetsko prvenstvo financirali su klubovi sami, dovijajući se na razne načine. Šibenčanima su pomogli »Jadranska banka« i »Croatia banka«, »Vinoplo-d«, »Slobodna plovidba«, te Županijsko i Gradsko poglavarstvo, a s obzirom na poteškoće u financiranju, pitanje je hoće li Šibenčani, koji već četiri godine sačinjavaju barem polovicu od članova hrvatske reprezentacije, otići na Svjetsko prvenstvo koje dogodi organizira Australija. Zasad, sa sigurnošću mogu kazati da će sudjelovati na Europskom prvenstvu u Poljskoj, pa njihova jedra neće mirovati niti u narednim mjesecima, rezerviranim za pripreme.

B.P.
(Snimio: V. POLIĆ)

INFORMATIVNI

CENTAR
ŠIBENIK

OSNIVAČ: Županijska skupština Županije šibenske

ZDAVAČ: Novinsko-izdavačko i radijsko-difuzna organizacija Informativnog centa

Ravnatelj Informativnog centra: Ivan BURIĆ

Uređuje redakcijski kolegij: Đuro BEČIR, Stjepan BARA-

NOVIĆ, Katarina RUDAN, Diana FERİĆ, Marija LONČAR, Suzana GRUBIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ

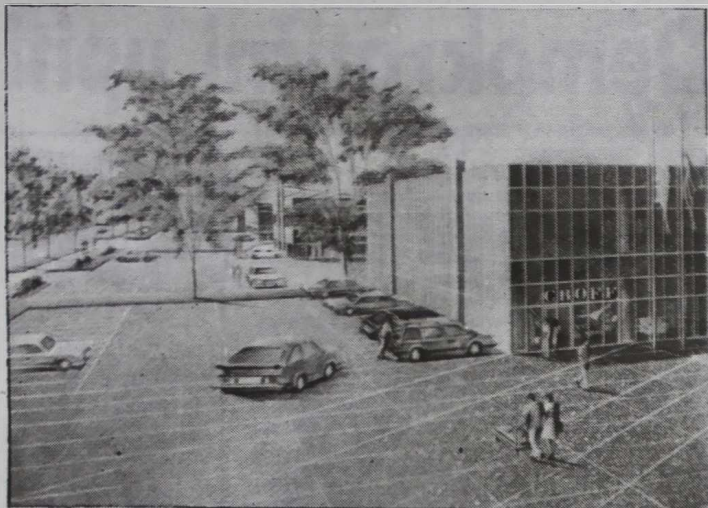
Urednica Šibenskog lista: Katarina RUDAN
Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik
TELEFONI: centrala 33-227
Uredništvo Šibenskog lista 30-100

Propagandna služba i telefaks 35-600

PRETPLATA na list: za tri mjeseca 26, za šest mjeseci 52, za godinu dana 104 kune. Za inozemstvo dvostruko. Žiro-račun: 34600-603-976 kod ZAP Šibenik
Slike i rukopise ne vraćamo. Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01

»Šibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvrijednosti kune na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom

TISAK: »Slobodna Dalmacija« — Novine d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

PRIOPĆENJE HRVATSKE SOCIJALNO-LIBERALNE STRANKE

OBTANJIVANJE JAVNOSTI?

U svezi o najnovijim promidžbenim aktivnostima gradonačelnika Grada Šibenika, Ante Šupuka, koji uporno, i uz nedvojbene troškove, pokušava afirmirati nepostojeću tzv. »Zonu mješovite namjene Podi«, Izvršni odbor HSLS-a Ogranka Šibenik daje ovo priopćenje:

Svakom građaninu Šibenika zasigurno je drago kada mediji govore o našem gradu, te su mnogi sa zadovoljstvom mogli, proteklih nekoliko dana, na HTV-u vidjeti promidžbenu poruku kojom se potencijalni investitori pozivaju da svoj kapital ulože u tzv. »Zonu Podi«.

Sve bi to bilo lijepo da gradska vlast u svojim fantazijama nije otišla toliko daleko, čak na HTV, gdje se u, masno plaćenju, reklamiraju obmanjuje javnost. Iznose se neistinite o tzv. »Zoni Podi«, odnosno o njezinoj opremljenosti kompletnom infrastrukturom (npr. ima struju, vodu i sl.), a ta je obmana izgleda, toliko vrijedna da zavrjeđuje čak i svoj štand na »Zagrebačkom velesajmu« (koji je opet netko platio).

Stoga želimo reći javnosti da je ta, toliko hvaljena zona, carstvo

krša i makije bez ikakvog vodovoda, struje i kanalizacije, a život joj daje tek poneki pastir sa stadom ovaca ili koza.

Čini se da na kraju ostaje pitanje:

1. Zbog čega masno plaćamo promidžbu Potemkinovih sela?
2. Zašto se igramo vlastitim ugledom kod potencijalnih ulagača, koji će vrlo brzo otkriti da su nam u laži kratke noge?

OKOVANOM SRCEM

Gospodinu Josipu Tominu umjesto čestitke za njegovu knjigu More u srcu!

Tražio sam ga na pučini
na grbi vala
u jahanju krijeste
na bjelini
mora
Murterskoga mora
Stare Adrije!

Nadoh ga nasred Jezera
usidrena pjesmom
okovana osrčjem
otočja
Vehiae Croatiae!

Potražio ga u crtovlju obzorja
smiraja
a pronađoh ga
tek uzoru
u titraju svitanja
Nuovae Patriae
Croatiae!

Josipa Tomina Jezeranina!
Na moju sreću.

Osobitim poštovanjem, u Vodica-
ma, 27. kolovoza 1996.

Mile BASTIĆ

O GLADOVANJU JOSIPA KOKIĆA

CILJ (NE) OPRAVDAVA SREDSTVO

U »Slobodnoj Dalmaciji« pročitala sam članak »Kriza počinje« i gledajući sliku gladovanja našeg uvaženog Šibenčanina gosp. Josipa Kokića u društvu gosp. Mesića, nisam znala što bih prije ili plakala ili se gorko smijala. Svakako ovo drugo prije. Pročitala sam i članak i potpise oporbenih stranaka u »Šibenskom listu«. Po mom mišljenju to je obični egzibicionizam. To je već staro i oprobano sredstvo, koje ničemu ne vodi. Naš je uvaženi gosp. Kokić najprije bio demokršćanin a sada je član HND-a i još postao njihov instrument. Bravo! Kako sam pročitala, sada će nastupiti i liječnička ekipa, da li dragovoljno ili će joj platiti HND? To će još potrajati nekoliko dana, dok ne dođe do kritične točke a onda će gospodin Kokić otići sa scene i dobro se napapati. Što nije gladovao gosp. Mesić? On se nonšalantno izvalio i došao u posjet gosp. Kokiću da vidi kako napreduje gladovanje? Koje li pompe!

Pod prvo, gosp. Kokić gladuje

zbog zagrebačke krize, pod drugo zbog prijama u Vijeće Europe, a tek pod treće zbog kršćanskog morala i socijalne pravde. A što se nas tiče koga će Zagreb izabrati za gradonačelnika? Mi drugi od toga nemamo puno koristi. Hoće li nama od toga biti bolje? Neka se sami gombaju Zagrepčani, i oporba i vlast. I to je vid demokracije. A što se tiče ulaska u Vijeće Europe, to je najblaže rečeno obična farsa, da ne kažem šporka posla Europe. Neka svaki grad i županija bira na odgovorna mjesta prave, mudre, poštene i nepotkupljive ljude koji će raditi na dobrobit i zadovoljstvo svojih građana. Ako neće jedan, hoće drugi, ako neće drugi, hoće treći. Ništa više i ništa manje. Vjerujem u organizirano društvo na visokom stupnju koje neće štiti grabežljivce, lopove i profitera, zbog svojih vlastitih interesa. Vjerujem u snagu većine, argumenata istine i u ustrajnu i dostojanstvenu borbu. Vjerujem u solidarnost sa svojim narodom kad mu je teško, kako stranke na

vlasti tako i oporbenjaka. Dok smo patili po skloništim i naša djeca polagala živote na oltar domovine, dotle su neki grabili i trpali u džepove, dobivali kredite kako su htjeli i koliko su željeli i stekli kuće i stanove. Treba im oduzeti ono što su malverzacijom stekli i zahtijevati na sunce imena takvih. No ne zavaravajmo se, među takvima je bilo i onih u vladajućoj stranci kao i onih u oporbenim strankama. Rado bih preispitala i džepove gospodina Mesića.

A naš Sabor? Pretvorio se u sijelo i prelo, bez pravog učinka. Našem uvaženom gosp. Kokiću preporučila bih da prestane i da se ne sramoti... »jer čestit čovjek je uvijek sklon uzeti manje nego mu pripada. Ili pak ni to nije tako jednostavno? Jer takav možda dobiva veći dio kakva drugog dobra, kao glasovitosti... I to se razrješuje prema odredbi nepravedne činidbe, jer taj ne trpi ništa protiv svoje volje, tako te se tu s njime i ne postupa nepravedno«.(Aristotel)

Zinka BORAS profesor

NACIONALNI
PARK

KRKA

ŽUPANIJSKI VREMEPLOV: RUJAN 1996. GODINE

O »JUGALU« I TUŽBAMA ZA NEUPLAĆENE STANARINE

»Uključivanje omladine u škole drugog stupnja problem je koji prevazilazi granice omladinske organizacije. Budući da su radne organizacije primile učenike bez ugovora, potrebno je da Savez omladine vodi veću brigu o odnosu radne organizacije prema učniku, i obratno. Nagradivanje učenika u privredi također obavezuje Savez omladine na pravilno usmjeravanje radne organizacije prema tim i sličnim pitanjima. Ideološko-političko obrazovanje omladine ne provodi se planski i obuhvaća veoma mali broj članova. Prema tome, u navedenim planovima potrebno je da se predvidi više razgovora o različitim vidovima marksističkog obrazovanja mladih.«

Kadrovska politika

Pročitano je ulomak iz članka »Bez zaduženih u Savezu omladine«, što ga je, na temelju rada plenuma Općinskog komiteta Saveza omladine, napisao Ante Dželalija. Mladi su na spomenutom sastanku iznijeli niz nevaljalosti, među ostalim i onu koja kazuje da je »u Dubravcima sekretar Osnovne organizacije Saveza komunista uselio u omladinske prostorije«. Posebnu pažnju i akcent, ne samo zbog tog slučaja, šibenski su omladinci »stavili« na vođenje tzv. kadrovske politike. U okviru društvenopolitičke rubrike Josip Jakovljević bilježi osnivanje poslovnog udruženja »Jugal«, za čijeg je direktora izabran (na sastanku u Splitu) Mirko

Dragović, dok je predsjednik upravnog odbora postao Jeto Subotić iz Mostara. Članak pod naslovom »Brige i revolt birača iz Krapnja« potpisuje Živko Petković i u tom napisu kazuje: Od 1904. godine (kada je uspostavljena brodska pruga) nije nikada bila lošija veza s gradom. Zato se među mještanima javlja opravdani revolt i nezadovoljstvo. Evo jednog primjera: radi takve situacije javni skupovi nemaju uspjeha. Socijalistički savez ne djeluje, a osnovna organizacija Saveza komunista nije uspjela održati ni jedan sastanak za posljednjih osamnaest mjeseci, pa čak ni godišnju konferenciju.«

Sretno, momci!

Joško Čelar pokazao se majstorom reportaže, pa smo takvu jednu pročitali i u »Šibenskom listu« od 29. rujna 1966. godine. Radi se o tome, naime, da je J. Čelar u reportaži pod naslovom »Sretno, momci« opisao odlazak mladih na odsluženje vojnog roka u JNA. Završetak je ovakav: »Rastao sam se od šime i mislio o veselim mladima koji će sutra odjenuti uniforme. Koliko će ih, kad se vrate, moći ispričati priču poput ove šimine? Vjerujem da će ih biti mnogo.« A tu je i fotoreportaža Joško Čelara »Vrimena se minjaju«, u kojoj autor prikazuje što sve treba uraditi da

se »pobere grožđe sa oko 31.500.000 čokota iz svih vinograda naše općine, koji će dati 173.500 kvintala grožđa. Nisu te brojke tko zna kolike, kako izgleda u prvi mah, a pogotovo što ove godine u vinogradima, šibenske općine ima oko 700.000 čokota manje nego prošle godine«.

Tri nova stroja

U privrednoj rubrici šibenskog glasila nalazimo opsežan napis o radu poduzeća »Štampa« (na fotografijama su Željko Poslek, Rozarijo Živković i Mirjana Bujas). Iz tog članka čitamo: »Sadašnjoj zgradi poduzeća »Štampa«, u slučaju požara, uopće ne mogu prići vatrogasci, što je veoma važno u grafičkoj grani, a i s obzirom na historijski ambijent grada — koji nije lišen opasnosti od požara.« Tako je pisao Joško Čelar. Tu je i vijest da je projektno poduzeće »Plan« počelo izradu regulacionog plana predjela »Krvavica« kod Mandaline, gdje se misli podići mikrorajon za oko 10 tisuća osoba. Građevinsko poduzeće »Izgradnja« već je u tom predjelu počelo podizati dva stambena objekta, jedan sa 88, a drugi sa 72 stana. Članak »Tužbe za neuplaćene stanarine« objavljuje Josip Jakovljević. O prometu turista u prvih osam mjeseci raspravlja Đuro Be-

ćir, uz konstataciju da ih je u tom periodu bilo — 42.007 domaćih koji su realizirali 410.497 noćenja ili 29 posto manje nego 1965. godine. Tu je i noticia o sudjelovanju TLM-a »Boris Kidrič« na jesenskom Zagrebačkom velesajmu — »bio je izložen asortiman od valjanih i presanih proizvoda koji se izvoze u 42 zemlje. O sistemu izobrazbe kadrova u kolektivu na Ražinama piše Josip Jakovljević — nastavne programe profilirali su Ivan Zlatar i Slavko Ivančević, a za izobrazbu kadrova TLM »Boris Kidrič« ulaže oko 80 milijuna dinara«.

Iz gradske biblioteke

U kulturnoj rubrici »Šibenski list« Đuro Bećir piše da Gradska biblioteka raspolaže s ukupno oko 38.000 knjiga koje preuzima 1795 članova koji su u prvih osam mjeseci pročitali 35.000 knjiga. Tu je i vijest da Centar za scensku kulturu i Festival djeteta pripremaju premijeru komada »Klupko« Pere Budaka, u režiji Dragutina Melča, a pored ostalih uloge u tom komadu tumače Neva Belamarčić i Krešimir Zorić. Čitamo da će Pedagoška akademija u prvu godinu studija upisati samo 40 studenata, dok Momčilo Despotović objavljuje prilog »Diskusija o diskusiji«. Inače, tih dana šibenčani su mogli gledati filmove: Zlatna strijela, Obračun u Bangkoku, Mladi doktor Kildare, Odavde do vječnosti, Soldatuše i Djevičanski izvor.

(Nastavlja se)

J. VESELIĆ

NI SVETI NAM MIHOVIĆ NE MOŽE POMOĆI

NAŽULJANI
DNEVNIK

Bilo mi je lipo gledati naše brodove i naše mornare kako ulaze u našu luku. Nisan moga a da ne kažem naglas »VRATILI STE SE KUĆI«. Čila obitelj je proslavila PETI rođendan. Zaslužnima su uručena odlikovanja i novi fotelji. Kako je naša mornarica narasla za samo pet godina. Sićan se kad se rodila kako je bila mala i slabašna, a danas je cura i moran kazati kako mi je bilo lipo viditi.

Turistički radnici ovu sezonu privode kraju, i već se pripremaju za novu. Zaključili su kako su radili puno i dobro i da tribaju osnovati UDRUGU TURISTIČKIH VODIČA. U N.P. Krka srušen je bespravno izgrađen objekt kako bi turisti mogli u idućoj sezoni viditi stare mlinove i novu tužbu koju priprema »Rivijera«. Ode je opet izaša žulji. Ovi put bi moga puknuti.

Nevrime se uvuklo u našu ŽUPANIJU i nikako izaći. Palo je puno kiše. Da je vina toliko palo ne bi valjalo, a ne obične vodurine. A posli toliko vodurine došla je »krupa« i stukla grožđe. Gradonačelnik Matić proglasio je ELEMENTARNE NEPOGODE, i još ni-

ko ne zna koliki će žulj u Drnišu izaći. I nogometaši nas nisu mogli razveseliti, jer je padala kiša pa naši nisu mogli dati gol, a niti ga nisu mogli primiti i pogađate kako je moralo ostati, 0:0.

Puno ružna i tužna šetemana. Sijta san se kako nam baš ova teška šetemana završava sa našim svetim MIHOVILOM. Odlučija san mu napisati jedno pismo pa makar izaša veliki žulj.

— Dragi naš sveti Mihovile. Znaš i sam kako nam je teško. Teško nam je bilo za vrime rata boriti se kontra četnika, a sada kad je završija rat moramo se ponovo boriti protiv lopova. Znađemo mi i svi to znaju da si ti jedini među svecima koji ne tribaš okretati broj 92 i zvati POLICIJU, nego ona tebe moli i zazivlje oću reći da si i njima ti zaštitnik. Glede toga, naš zaštitniče, ja bi te zamolija ne da zamoliš POLICIJU, nego da im narediš i to gospodinu JARNJAKU da počme vatati lopove. Ovu naredbu JARNJAKU triba poslati odma i kazati mu da je ne stavlja u redovnu proceduru, nego po HITNOM POSTUPKU pa makar koji zastupnik i pica koju uru.

Nemoj se naljutit, dragi zaštitniče, ali moran ti postaviti i nekoliko upita. Ja tražim odgovore i nikako naći. Puno nji kaže da se čovik rodija umoran i da bi se zato za ovoga života triba odmarati. Isti ljudi ljubu krevet ka samoga sebe, i odmaraju se danju da bi spavali noću. Znađen, ka šta znadeš i sam, da s ovakvima nećemo moći obnovit našu mladu domovinu.

Imamo puno političara, športaša i direktura. To traži puno katrigu i novca i stra me da ćemo se i dalje svađati među sobom. Poviri nas, dragi naš Mihovile, makar ponekad i odma češ se čutiti teško. Isti tren češ me razumiti i nećeš se ljutiti šta san ti pisa. Poviri teke u gradsku upravu, pa teke u županijsku upravu. Ako ti ostane još snage baci oko na Remont i TLM vidit češ kako niki rade, a drugi šetaju, a svi skupa poste puni pet godina. Pravi su vjernici. Viruju u čudo i čekaju. Kad sve vidiš moga bi dobiti ŽULJ. Skužaj mi, dragi naš Mihovile, šta san pisa ovo pismo a mora san.

moj drMOGLAV

»KONFEKCIJA DRNIŠ«

DRNIŠ
Put Knezova
raspisuje

NATJEČAJ

za prikupljanje ponuda za davanje
u zakup poslovnog prostora

Poslovni prostor br. 1. površine 585,30 m²
Poslovni prostor br. 2. površine 520,64 m²
Poslovni prostor br. 3. površine 71,30 m²

Početna cijena zakupnine je 8 DEM po četvornom metru mjesečno u kunama.

Ponude se podnose pismeno, preporučeno u roku od 8 dana od objave na adresu: »KONFEKCIJA DRNIŠ« — DRNIŠ, PUT KNEZOVA bb

Podrobnije informacije mogu se dobiti na telefon: 022/887-111
»KONFEKCIJA DRNIŠ«
DRNIŠ

ZA KRALJEVSKU ULICU KRALJEVSKA ČESMA

Demokratski upiti

● Šta misliš je li čovika stvorila Bog, ili je nastala od majmuna.

Mali, Životinjskog carstva bb
— Neke je stvorila Bog, a neki su nastali od majmuna, a neki su još u fazi nastajanja.

● Čili Smričnjak se diga na noge zbog »asfaltna baze«. Ljudima je dosadilo vonjati taj pečeni asfalt. Tribalo bi nešto poduzeti.

Inspektor, Narodnog žulja 2
— Upoznat ću komunalnog inspektora pa ćemo viditi šta dalje.

● Kad vidiš da se neko odmara i uživa u poslu kako bi ga motivira za posal.

Udarnik, Narodne logike 15
— Uvijek san bija human tako bi i u toj prigodi pomoga koliko bi moga.

● Nastup HVIDRE u Zagrebu niki su označili ka DEMONSTRACIJE, a niki su označili ka FEŠTU, šta ti misliš?

Dragovoljac, Franjin prolaz bb
— Taka si vrlo osjetljivu temu. Bilo je lipo viditi sve skupa. Ja mislin da je to EUROPSKA DEMONSTRACIJA.

● Imaš li podatak je li privatizacija gotova u našoj županiji. Ako potraje još ovoliko umrit će nas pola.

Zbunjeni, I. Penića 97
— Mislin da smo na samom početku, a sigurno nismo na pola puta.

● Trgovačko poduzeće »Šibenka« nastojat će se nagoditi sa svojim radnicima koji su na čekanju, ili su otpisani. Šta misliš kako će ispast ta nagodba?

Otpisani, Narodne magle 4
— Uvijek san optimist, a glede ovog slučaja moran reći da san sigurno pesimist.

● Ko bi moga biti izabran za novog glavnog TAJNIKA U.N. ja mislin da BUTROSA neće ponovo izabrati. Šta ti misliš?

Osjetljivi, Svjetske zajebancije bb
— Teško ti je u tu istu misliti, sve se smisli unaprid. Šta se mene tiče ja bi pridložija Milasa.

● Čuja san kako je naš gradonačelnik bija puno uzbuđen kad su ovi u Crnici otvorili ulicu sa njegovim imenom. Je li uzima kakve tablete.

Zabrinuti, Barunov prolaz 5
— Do navečer nije, a posli ne znan tribalo bi pitati BARUNA.

● Kako bi se objasnija pojam »sritan čovik«. Molija bi te da to bude najkraće moguće objašnjenje.

Brzi, Zgužvanog mozga 2
— Sritan čovik je »pijan čovik« a apsolutno sritan čovik bija bi »lud čovik«.

● Za arodrom na Pokrovniku VLADA je dala novac. Kad se može očekivati prvo polijetanje.

Gradski mig, Županijski Sančo 6
— Mislin da neće niko letiti do lokalnih izbora, a onda vidit ćemo.

● Niki mislu kako je u našoj županiji privatizacija prošla u redu. Ja mislin da nije, a ti.

Pretvorbić, Dugih prstiju bb
— Ja mislin da triba izmisliti dva KALIMERA, jednog u GRADSKI, a drugog u ŽUPANIJSKI parlament.

● Puno njih je ovisno o plću, a puno njih je ovisno o igli i drugim stvarima. Gospoda koja puno borave na raznim funkcijama teško se pa čak vrlo teško skidaju sa funkcije. Ja tvrdim da je to ovisnost o foteljama.

Uvaženi, Narodne fotelje 4
— To ti je puno stara ovisnost. Guzica i fotelja su ti puno složena kombinacija.

ŽUPANIJSKI
POŠTIJER

NAGRADNA KRIŽALJKA

★	PİSTOLJ	AKADEMIK PAVLETIĆ	ENERGUA	POLJO. PRIMREDNI STROJEVI	SLATKA	METAR	MAN PARAC	HEKTAR	UČENIK OSMOG RAZREDA	VOLT	ZELENI OTOK	POKOST	★
X													STANOVIK DUELA PODU-NAVILJA
ALUMINIJ			ROBERT REDFORD			VJERNA DO-MAĆA ŽVOT.				OTOK NA JADRANU			
RUBAC ŠAL			GRČ SLOVO			CIRKUSKI UMJETNIK							
KERŠOVAN							KRINKA KRAJULJA PARA						
KOŠARKA ŠKIKLUB			TAJLAND TONSKI ROD		TELEF. CEN-TRALA (skt.)		NAJNOVI »POKRET NE-BOJILADIN RIM 151					SLOVO S PRIZVUKOM PRISTANJE	
DJEČJA VOZILA S DVA KOTAČA					DUBOKI MUŠKI GLAS		STAJA SASTAVNI VEZNIK				ITALIJA PRUE-DLOG	SŠANODLAGI SLOŽ SLOVO UJEDINJENI NARODI	
ETVEŠ		KOŠTUNI VOĆE (BINI) OPSEG					KRMINA ZAPAD						
SOLO UMJETNIK							BUNAR						

KUPON

Rješenje pojma: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Odgovore šaljite najkasnije do četvrtka do 18 sati dopisnicom na adresu »Šibenski list« (za nagradnu križaljku)

B. Petranovića 3
22000 Šibenik

Rješenje u prošlom broju nagradne križaljke je: VIDEO KAMERA. Sretna dobitnica je ANETA VUJIĆ, F. Dismantića 1, Šibenik. Sponzor je minimarket »Šrima« vlasnika Želimira Granića

**3000 000 (tri milijuna) mina
je aktivno i opasno!**

Hrvatski Crveni križ i Međunarodni odbor
Crvenog križa žele Vas upozoriti da
ne prilazite:

- napuštenim i oštećenim građevinama;
- zapuštenim stazama i putovima;
- bunkerima, zaklonima i rovovima.

**Osobito obratite
pozornost na:**

- žice, kablove
- zelene vojne sanduke
- znakove upozorenja

**Preživjeli ste rat — preživite i mir.
Čuvajte se mina!**

iproz
d.o.o. ZAGREB, Vodnikova 19

Informiranje * propaganda * razvoj * organizacija * zaštita

Hrvatsko društvo
za promicanje
zaštite ljudi
u radnoj i
životnoj okolini

u suradnji s **ODJELOM ZAŠTITE OD POŽARA I CZ PU
ŠIBENSKE**

(alternativa) u suradnji s inženjerima sigurnosti
i specijalistima
zaštite na radu Šibenske županije

organiziraju tribinu i pogodnu izložbu izdanja
o temi

**PROVEDBA NOVOG ZAKONA O ZAŠTITI NA
RADU**

Tribina će se održati u Šibeniku u utorak, 1. listopada u 14 sati
u dvorani Policijske uprave Šibenske — Odjel zaštite od požara
i CZ. Put groblja 2. Svim nazočnima bit će uručen prigodni materijal.
Predvidivo trajanje tribine je 2 sata.

Pod sličnim nazivom u Zagrebu je 18. rujna održano na Zagrebačkom
velesajmu savjetovanje na kojemu je bilo nazočno 650 osoba.
S obzirom na to da je iz Dalmacije odziv bio razmjerno slab
(zbog udaljenosti i troškova) organizatori su odlučili da **besplatno**
održavaju tribine i savjetovanja u Zadru, Šibeniku i Dubrovniku.

Predavači na tribini bit će autori nacrti ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU,
koji je stupio na snagu 25. srpnja, a na zahtjev saborskih zastupnika
(zbog visokih standarda i novčanih kazni za neprovođenje odredaba zakona) početak će se primjenjivati od 1. siječnja 1997. godine.

Tribina je namijenjena:

- direktorima malih i srednjih poduzeća i njihovim ovlaštenicima
 - ravnateljima bolnica, domova zdravlja i odgovornoobrazovnih ustanova
 - privatnim poduzetnicima i članovima njihovih udruga
 - stručnjacima za zaštitu na radu i inspektorima rada
 - pravnicima, liječnicima medicinske rada, tehnologima
 - predstavnicima granskih sindikata, sindikalnim povjerenicima i članovima zaposleničkih vijeća.
- Nakon izlaganja, sudionici tribine moći će postavljati pitanja i sudjelovati u raspravi o sadržaju i načinu provedbe Zakona o zaštiti na radu.
- Sudionici tribine moći će na prigodnoj izložbi izdanja kupiti Zakon o zaštiti na radu s komentarom, te Zakon o inspekciji rada s obrazloženjem i međunarodnim konvencijama i preporukama. Komentare su pripremili autori nacrti Zakona.
- Sve informacije možete dobiti kod izvršnog organizatora (IPROZ iz Zagreba) na telefon 01/423-685, telefaks 01/425-568, inspektora rada u Šibeniku Ive Belamarića, na tel.: 022/29-693, te predstavnika organizatora u Šibeniku Zdravka Plenče, na tel.: 022/34-011/65.
- Ishodite ovu povoljnu priliku i dodite na tribinu.

MALI OGLASI Tel. 35-600

PRODAJEM trosoban stan u staroj kući u Ulici M. Gupca 9 s dijelom dvorišta i terasom. Također prodajem veliki kuhinjski kredenc. Javiti se na telefon 34-556.

IZRAĐUJEM, MONTIRAM I POPRAVLJAM, kaljeve peći, otvorene kamine i zidane štednjake. Informacije na telefon: 048/621-309.

IZNAJMLJUJEM dvosobni namješten stan u Vodicama u blizini hotela »Imperijal«. Zvati na telefon: 051/516-684.

**ZAVOD ZA
ZAPOSILJAVANJE**

SLOBODNA RADNA MJESTA

»BOŠ CENTAR« d.o.o.
8. dalm. udar. brig. ŠIBENIK
— PRODAVAČ — 2 izvrš. na neodređ. vrijeme, KV prodavač, 24 mj. radnog iskustva
ROK OGLASA: 5. 10. 1996.

**REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U ŠIBENIKU
SUDSKA UPRAVA
PREDSJEDNIK SUDA**

— ZAPISNIČAR — 1 izvrš. na neodređ. vrijeme
SSS upravno-birotehn. smjer
ROK OGLASA: 10. 10. 1996.

**»PODUZEĆE LUKA«
ŠIBENIK**

— TERENSKO OPERATIVNI DIS-
PONENT — PRIPRAVNIK — 2 izvrš. na određeno vrijeme
SSS ekonomska, pomorska, prometna
ROK OGLASA: 3. 10. 1996.

**»FERIMPORT« d.d. ZAGREB
PREDSTAVNIŠTVO SPLIT**

SPLIT, Varaždinska 53
— TRGOVAČKI PREDSTAVNIK — 1 izvrš. na neodređeno vrijeme
SSS ekonomskog ili tehničkog smjera
ROK OGLASA: 10. 10. 1996.

IZNAJMLJUJEM dvosoban namješten stan na Bualama. Informacije na telefon: 78-529.

**IZ MATIČNOG
UREDA**

ROĐENI
Dobili kćer: Miro i Biserka Herceg, Žarko i Jasenka Rakić, David i Frana Knežević, Dubravko i Ana Josipović, Mirko i Marijana Dubravica.
Dobili sina: Boris i Tanja Sladić, Marin i Mirjana Šarić, Ivan i Neda Bačić, Robert i Lana Protka, Jere i Spomenka Šuperba, Nikola i Sanja Sladić, Antonio i Tea Marin.

VJENČANI
Branka Brkić i Ante Gverić, Ivanka Marica Bulat i Ante Mrdeža, Katica Bura-
zer i Frane Grubelić, Damira Bronić i Zdenko Jurić, Danijela Vrdić i Ivica Grbelja, Branka Ercegović i Aljoša Gulin, Vedrana Koštan i Damir Lovrić, Nataša Vujasinović i Nikica Šišara, Ivana Živković i Antonio Marić.

UMRLI
Petar Blažević (61), Dejan Nikolić (88), Petar Labura (59), Duma Čogelja (87), Marija Medić (52), Stipan Vujević (86), Ante Čaleta (76), Milan Pirija (56), Vinko Lovrić (68), Ante Gović (50), Ivan Matetić (77), Srećko Kale (64), Ante Perković (73), Roža Dujmović (86), Mirko Jelić (41), Zorka Gović (77), Sofija Sandrić (74), Ante Grubelić (56), Jurica Salvezani (56), Dane Burazer-Pavešković (59), Marija Vojvodić (57), Zdravka Ožegović (84), Marija Bačić (82), Antula Grubelić (89), Mila Veldić (70), Tonka Brajković (75), Šimica Plenča (97), Vlade Silov (72), Šime Šunjerga (61), Zorka Dabov (92), Ana Puljić (72), Mate Banovac (77), Ljubosava Plavčić (74), Ante Livić (84), Milka Nakić (63), Ludmila Bešker (71), Andrija Jelić (67), Jerka Pralija (74), Mara Alduk (74), Smiljana Milovac (82), Anto Blažević (82), Nedeljko Lordan (61), Ivan Štrkalj (92), Ana Brajković (74), Stipe Peran (59), Mara Malenica (76), Marija Brčić (84).

SJEĆANJE

na dragu i neprežaljenu baku

KARMELO TROJAN

pok. Alfreda
rođ. Martinis
27. IX. 1980.
27. IX. 1996.

Unuk Frane s obitelji

ZAHVALA

Dana 22. rujna 1996. godine prošla je tužna godina od kada nas je zauvijek napustio ljubljani neprežaljeni suprug i otac

Dr. MILOŠ GRUBIŠIĆ MITA

Hvala prijateljima koji su posjećivali njegov grob i nama pružili potporu i utjehu. Posebno zahvaljujemo svima prisutnima na sv. misi zadušnici u crkvi Gospe van Grada. Veliki odziv i iskazani pletet prema dragom Miti ublažili su našu bol i uvjerali nas da njegova dobrota još živi u srcima brojnih prijatelja i znanaca. Obitelj Grubišić

BACVE SU SPREMNE

O bilje kiše ovog mjeseca zasigurno je, uz ostale poljoprivrednike, zabrinulo i vinogradare kojima ovogodišnja berba neće biti toliko dobra kao prošlih godina. No, bez obzira na urod, grožđe treba pobrati što prije i pripremiti za proizvodnju vina. Tako smo zatekli Žirjanića Antu Grgurićina kako priprema bačve za novo vino. Iz ispranih bačava uskoro će poteći žirjansko vino. Koliko dobro, treba probati.

GROBLJE AUTOMOBILA

Ovakvi prizori mogući su i vidljivi ne samo na ulazu ili izlazu iz Drniša (prema Trbounju), već i na brojnim mjestima u Županiji. Gdje s automobilima koji više nikomu nisu potrebni? Na sabirno mjesto poput ovoga ili je potrebna "oluja" nadležnih komunalnih službi da "otpuhnu" olupine na gradska ili mjesna smetišta? O tomu je moguće razmišljati, ali građani — koliko je u njima krivnje zbog ovakvih slika — naprosto ne znaju gdje s ostacima prometala. Nisu na cesti, ali su uz cestu.

RIJEČJU I SLIKOM

U OBJEKTIVU PAJANJE

Kažu da je ovo najkličniji rujan u šibenskom u posljednjih 20 godina. Na četvrti metar palo je 100 litara kiše. Vlasnik ove brodice, kojeg je fotoreporter uhvatio u neobičnom položaju sigurno neće brojiti koliko je litara izlilo iz nje. No zato će to je sigurno, brojiti dane dok ne prođe kostobolja.

BENZINSKA CRPKA ZA UZOR

Benzinske crpke svako su jedno od mjesta na koja često dolazimo. Od svih benzinskih crpki na šibenskom području izdvojit ćemo po visokoj kvaliteti usluge, benzinsku crpku u Njivicama. Ta je crpka dobitnik brojnih pri-

znanja za primjerno organiziran rad i kvalitetno pružanje usluga, a 1995. godine dodijeljena im je i Plaketa za najbolje uređen okoliš i očuvanje prirode. Za to su zaslužni djelatnici crpke, poslovođa Krste Aras, te Krešo Ninić, Boško Blaće, Draško Čobanov, Stipe Grubišić, Boris Bralić i Ivan Aras. Automobili i zelenilo ipak mogu zajedno, potrebno je samo malo truda.

Pripremili: Jozica KRNIĆ,
Vilson POLIĆ

AUTO NIJE BARKA

Za ovih kiša izgleda da je bilo pametnije ne voziti automobil pa makar pokisli do gole kože, jer je nemali broj vozača ostao na poplavljenim cestama. Kada vam i poplavi automobil što nije bila rijetkost, uzaludno je kriviti "Vodovod" zbog začepljenih i neodržanih kanala za odvod oborinskih voda. Mogli ste samo čekati dok kiša ne prestane pa da se priključite na nekog drugog sretnijeg.

